25ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6793 — 10 ՄԱՅԻՍ 1908 — ՇԱԲԱԹ — 22 ՐԷՊԻ-ԻԼ-ԱԽԷՐ 1326 — 23 Mai 1908 — 25 année — № 6793

«ԱՐԵՒԵԼՔ»
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՕԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 80 Գրշ.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 45 »
ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 108 »
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 60 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 35 Ֆրք.
» » » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 20 »
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ՆԱԽԵՐԸ ՄԵՐ ՎՐԱ�massive

10 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

آره‌ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درهلیه غلطه

"ARÉVELK"
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur - Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Consple, Galata

10 PARAS

ՀԱՄԱՊԱՏՈՒՄ

ՋՈՐՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ԻՐԱՐՈՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՆԵԼՈՎ ԵՒ ՇԱՐԱՅԱՐԵԼՈՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

205. ԻՆՉԻՆ ՄԱՍԻՆ ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մատթ. ԺԷ. 8—13, Մարկ. Ժ.Դ. 4—9
Յովհ. Ժ.Բ. 4—8

Բեթանիայի ընթրիքին մէջ Մարիամին կատարած օծումը լայնազանգուած պատիւ մը երեւցած էր շատերուն, իբր անխորհուրդ շռայլութիւն մը։ Եթէ հիւրը լաւացմամբ և օծմամբ մեծարել գնահատելի հիւրասիրութիւն մըն էր, ամբողջ լիտր մը (այսինքն իր կէս քիլոկրամ) ազնիւ և թանկագին իւղը մէկ անգամէն սպառելը անխորհուրդ գործ մը տեսնուեցաւ։ Եթէ Յիսուսի պատուոյն որ և իցէ զոհողութիւն մը կ'ուզէին ընել Ղազարոսի քոյրերը, կրնային իրենց զոհողութեան ուրիշ օգտակար ձեւ մը տալ, և ոչ թէ վայրկեանի մը մէջ առանց նպատակի օդին մէջ ցնդեցնել նշանաւոր արժէք մը։ Նոքոյ այդ դիտողութիւնները այս ու այն կողմէն կամ մասէն և կամ լռելեայն կ'ըլլային, Յուդա Իսկարիովացի լռութիւնը խզեց և համարձակ կերպով սկսաւ Մարիամին ըրածը պախարակել։ — «Վարդապետը պատուելու համար քիչ մը իւղ ալ բաւական էր, ըսաւ, նա որ և է իւղով ալ գօտ եղած կ'ըլլար, մինչ ամբողջ լիտր մը նարդեան իւղը երկու հարիւր դենարի արժէք կը ներկայացնէ, և եթէ վաճառուէր, կրնար այդ դրամը շատ մը աղքատներ մխիթարել։ և հարկաւ մեր վարդապետն ալ աւելի կ'ուրախանար այդ բարեգործութեամբ, քան թէ իրեն եղած անխորհուրդ պատուասիրութեամբ»։ — Միւս առաքեալներն ալ, առանց Յուդայի ներքին մտադրութեան վրայ կասկած ունենալու, սկսան անոր խօսքերուն իրաւունք տալ. և իրենք ալ իրենց կողմէ հատատել ու կրկնել, թէ իրօք լիտր մը նարդեան իւղը կրնար երեք հարիւր դենարի կամ դահեկանի վաճառուիլ, և այդ գումարով բաւական աղքատներ կրնային հոգացուիլ։ Դենարը կամ հռովմէական դահեկանը այժմեան ֆրանքի դրեթէ հաւասար արժէք ունէր։

Եթէ առաքեալներուն դիտողութիւնները իրաւունք միմիտ նախանձախնդրութեան խօսքեր էին, սակայն նոյն արդարացումը չէր ճշմարտուեր Իսկարիովացի Յուդային համար։ Այդ դիտողութիւնը իւր ընկերներէն Յովհաննէս աւետարանիչն է որ կ'ըսէ. «Յուդա, կ'ըսէր, բնաւ աղքատի հոգածութենէն չէր շարժուեր, նա մեզի պէս աղքատներու համար դթութիւն ընելու նպատակ չունէր։ որովհետեւ նա մեր արկղակալն էր, հասարակաց քսակը անոր ձեռքն էր, և ինչ դրամ որ մեզի կը հասնէր՝ իրեն քով կը պահուէր, բայց նա հաւատարիմ չէր իւր պաշտօնին, այլ մեր պահեստի դրամին ալ խարդախութիւն կը խառնէր, որովհետեւ անհաւատարիմ գող մըն էր»։—

Յուդայի այդ ընթացքը հարկաւ Յիսուսի համար գաղտնի մը չէր, և մենք ուրիշ անեղանք լիշելու Յիսուսի այն ակնարկութիւնը, որով առանց անուն տալու ըսած էր, թէ նոյն իսկ երկոտասանեներէն մէկը սատանայ է (յօդ. 102)։ Առաքեալներ այդ խօսքին որոյ իմաստ մը տուած չէին, և պէտք է ընդունիլ թէ Յուդայի անհաւատարիմ արկղակալութիւնը մինչեւ վերջին տարիներ, և մինչեւ Բեթանիայի ընթրիքին օրը տառաքեալներուն ծանօթ չէր, ապա թէ ոչ հնար չէ կարծել, որ առաւաւուր եկող և գործերուն գիտցող անձեր, ինչպէս էին առաքեալները, իրենց դրամը անհաւատարիմ անձի մը ձեռք գիանալով թողլու միամտութիւնը ունեցած ըլլային։ Բայց Յիսուսի համար գործը տարբեր էր։ Անոր համար դրամին պահուիլը կամ գողցուիլը կարեւորութիւն չունէր, իսկ գոյին բարեգործութիւն չունէր, բարոյական բարձր նպատակ մը ունէր, ինչպէս Ս. Հայրերը կը խորհրդածեն. վասն զի Յիսուս կ'ուզէր այս կերպով արծաթասէր աշակերտին մոլութիւնը բուժել, և դրամը ձեռքը տալով անոր անյագ ագահութիւնը կշտացնել, և անով արծաթասիրութեան սիրտ փարատել։ Հետեւաբար ամէն ինչ լմնալէ ետքը, և ամէն բան երեւան գալէն ետքն է որ Յովհաննէս գործին իսկութեան տեղեկացած, և ընթրիքի ժամանակ Յուդայի դիտողութեան ներքին նպատակը հասկցած, և իւր աւետարանի մէջ նշանակած է։ Իսկ Մատթէոս և Մարկոս առանձին Յուդայի վրայ բան մը չեն ըսեր։ Բայց մենք դատանք պատմութեան կարգին։

Երբոր այսպէս ամէն մէկը իր մտածմունքին հետեւելով Բեթանիացի Մարիամին ըրածը կը քննադատէին, և նարդեան իւղին շռայլուելուն վրայ դիտողութիւններ կ'ընէին, և մինչեւ իսկ Մարիամին վրայ կը բարկանային և կը զայրանային, Յիսուս հարկ տեսաւ Մարիամին ըրածը պաշտպանել, թէ՛ եղելութիւնը ինքիր մէջ կշռելով, և թէ՛ անոր խորհրդական իմաստ մը տալով. — «Սա ինչ, կ'ըսէ, ինձի ըրած պատուասիրութեան յարգը կ'ուզէք նուազեցնել, աղքատասիրութեան Թեան նպատակ մը մէջտեղ նետելով։ Աղքատներուն օգնելու գաղափարը ես եմ ձեզի թելադրած, և իրաւացի է անոր հետեւիլնիդ, բայց երբեք չեմ ըսած, թէ գործընկերս օգնելէն զատ ուրիշ բան գործուելիք չկրնար ըլլալ։ Որդեր Մարդոյ ընծայուած պատուասիրութիւնն ալ բարի գործ է, և այն ալ իւր տեղը ունի, մանաւանդ որ իմ առենս հասած է, և իմ մահս մօտալուտ է, և քիչ օրէն այլ ես չեմ, և եթէ օր ուզէ ալ՝ ինձի պատուասիրութիւն ընելու առիթը պիտի չգտնէ։ Ընդհակառակը, աղքատները կան ու կը մնան, և բնաւ պիտի չպակսին, և երբ ալ ըլլայ՝ անոնց աղէկութիւններ կրնաք ընել, մինչ ինձի նորէն պատուասիրութիւն ընելու առիթն ալ պիտի չը գտնաք, եթէ քնել ալ ուզէք։ Ուրեմն քանի որ իմ ժամանակս նեղ է, ինձի ընելիքնիդ լրացուցէք, և յետոյ երբ ալ ուզէք՝ աղքատներուն ընելիքնիդ կրնաք կատարել։ Մանաւանդ որ այս օծումը որով Մարիամ դիս ուզեց պատուել ու մխիթարել, ինձի համար վերջին անգամ կատարուած օծում մը եղաւ, վասն զի ինչպէս ըսի, իմ մահս մօտալուտ է։ Մեռելներու վրայ կատարուած պատանքի օծումը առաւօրէն կ'ըլլայ, և Մարիամ առաջ օծումով իմ պատանքի օծումս կանխաւ ըրած եղաւ։ Հետեւաբար բնաւ իրաւունք չունիք անոր ըրածը քննադատել և դինքը պախարակել. ընդհակառակն շատ նշանաւոր և շատ խորհրդաւոր գործ մը ըրած եղաւ, և իւր անունը կեցեց իմ երկնաւոր պաշտամանս նուիրական վախճանին։ Այնպէս որ՝ ո՛ւր ալ աւետարանը քարոզուի և մահս պատմուի եւ փրկագործութիւնս հռչակուի՝ այնտեղ ամէն կողմերը, այդ կնոջ ըրածն ալ միտին պիտի պատմուի և հռչակուի, և իւր անունը գովութեամբ և պատուով պիտի քարոզուի ամէն տեղ և ամէն առեն»։ Այդ սեռով կը գրեն Մատթէոս և Մարկոս, իսկ Յովհաննէս քարոզութեան ապագայ ձեւ մը տալով կը գրէ. «Թոյլ տուք դա, զի յօրն պատանաց իմոց պահեցէ զայդ»։ Անոնք որ այդ կարծին ապաւնի ձեւը կը չեշտեն, կարծեցին թէ Մարիամ բոլոր իւղը նոյն վայրկեանին թափած չըլլայ, և Յիսուս ալ կերպով մը ապպարած ըլլայ իւղին մնացորդը իւր պատանքին ու թաղումին պահել։ Սակայն Մարկոս շիւը կտրելով թափած ըլլալուն պարագան կը տիրէ, «Բեկեալ զշիշն եհեղ»։ որով այլ եւս չէին մնացած մաս մը չկրնար ըլլալ։ Միւս կողմէն Յուդան ալ, առաքեալներն ալ ամբողջ իւղին արդէն կրած ըլլալուն վրայ կը ցաւէին. «Ընդէ՞ր եղեւ կորուստ իւղոյդ այդորիկ»։ Ինչ որ պիտի չկրնանային ըսել, եթէ մի մասը տակաւին մնացած ըլլար։ Ուստի հարկ է Յովհաննէսի ապառնի ձեւը իրր պարզապէս խօսքի դարձուածք մը առնել։ ոչ իւղին այլ օծման վրայ. իրր թէ ըսէր. «Թէ որ այդ օծումը հիմակ ձեզի շատ կ'երեւայ, անիկայ վերապահեցէք, և իրր իմ պատանքիս ու Թաղմանս օծումը համարեցէք»։

206. ԲԵԹԱՆԻԱՅԷ ՄԵԿՆԻԼԸ

Յով. ԺԲ. 9—12

Յիսուսի Բեթանիա հասնիլը ուրբաթէն առաջ լսուած էր Երուսաղեմի մէջ, որովհետեւ Ղազարոսի յարութիւն առնելն ի վեր Բեթանիայի ու Երուսաղեմի մէջ երթեւեկդարձը աւելցած էր. ամէն ոք կ'ուզէր աչքովը տեսնել Թաղուելէն չորս օր ետքը գերեզմանէն կենդանի ելնող Ղազարոսը։ Հետաքրքրութիւնը եւս քան զեւս շատցած էր ուխտաւորներուն հասկնալէ հասնելովը, որոնք շատոց Յիսուսը չէին տեսած, և անոր կատարած մեծ հրաշքը զննելով, կարծես թէ կատարսին կը լեցնէին և ակնկալութիւնին կը տրէին։ Այս կերպով դեռ Յիսուս Բեթանիա չհասած՝ անոր մօտենալուն լուրերը կը տարածուէին, և հետաքրքիրներու բազմութիւնը Յիսուսէ առաջ Բեթանիա կը վազէր, որպէս զի տեսնէ թէ՝ յարութիւն առնող Ղազարոսը և թէ՝ յարութիւն առնող Յիսուսը։ Ուրբաթն ու շաբաթը աւելի ժողովուրդ խռնուած էր, Ղազարոս՝ Յիսուսին յարգը բարձրացնելու մեծ փառ էր։ Յիսուսին վրայ զարմացողներ, Յիսուսի յարգը ճանչցողներ, Յիսուսին մեծայութեան հաւատացողներ եւս քան զեւս կը շատանային։ Բայց փարիսեցիներ ու քահանայապետներ, Յիսուսի հակառակորդներու խումբը, չէին կրնար այդ ամէնը հանդարտ աչքով տեսնել. որովհետեւ երբ իրենք Յիսուսը մէջտեղէն վերցնելու միջոցներով կը զբաղէին, Յիսուսին նշանակութիւնը կ'աճէր, և Ղազարոս ալ այդ աճումին մեծ փաստը կը լիներ։ Սիւնեդրիոնը սկսաւ մտածել, թէ Յիսուսին հետ Ղազարոսն ալ մէջտեղէն վերցնելու է, ու իրենց մէջ սկսան ծրագիրներ կազմել թէ ի՛նչ կերպով կրնան յաջողիլ Ղազարոսն ալ վերցնելու և մեռցնելու նպատակին մէջ։

Շաբաթ օրուան ընթրիքին միւս առաւօտն, միաշաբաթի օր, նիսան 10 և ապրիլ 2, Յիսուս միտքը դրած էր երուսաղէմ գալ. արդէն օրինական գործ դուրիւն մըն ալ կար կատարուելիք։ Մովսէսի օրէնքը կը հրամայէր նիսան տասնէն զատկական գառնը զատել կամ գնել և պատրաստել. «Ի տասներորդում ամսումն այսորիկ առցեն իւրեանց իւրաքանչիւր ոչխար ըստ տանց ազգացն իւրեանց, ոչխար ըստ երդ» (Ելք. ԺԲ. 3)։ Յիսուսի Երուսաղէմ գալը յայտնեցաւ և ամէնուն զգացումները շարժեց, ձայն տուին իրարու, Երուսաղեմցիներէն աւելի Գալիլիացի և Պէրէացի ուխտաւորները նոր եռանդ մը զգացին, իրենց հրաշագործ վարդապետն էր որ կուգար. բաւական ժամանակէ ի վեր անկէ զրկուած էին, կարօտին չատցած էր և նոր զարթնում մը առած։ Անցեալին քաղաք լիշատակները բուռն զորութեամբ կը նորոգուէին, վարդապետութեան քաղցրութիւնը, ժողովրդական մխիթարութիւնը, հրաշքներուն պատմութիւնը կը խօսուէին ու կը կրկնուէին, և խօսողներուն ու լսողներուն եռանդը կը բորբոքէին։ Ղազարոսին յարութիւնն ալ իրր այս ամէնուն գագաթ վերջին հրաշքն էր. այն ալ կուգար բորբոքման չափը լրացնել։ «Եւ ժողովուրդն վկայէր, որ էր ընդ նմա, եթէ զՂազարոս կոչեաց եւեթ ի գերեզմանէն, և յարոյց զնա ի մեռելոց» (Յովհ. ԺԲ. 17)։ Այն օրէն ի վեր ամէնքը այդ հրաշքին շուրջը մտքը դարձեցուցած էին, փարիսեցիներ անոր ազդեցութիւնը կոտրելու համար մեկնութիւններ առլեւ դրած էին, սակայն ճշմարտութիւնը քօղարկել հնար չէր եղած. ժողովուրդը իւր տեսածը չէր կրնար ուրանալ, և համարձակ կը վկայէր. — «Ղազարոս չորս օր առաջ թաղուած էր. Յիսուս նոր կը հասնէր, հեռուէն բերնով միայն կոչեց, և Ղազարոս տեղէն ելնելու պէս դերեզմանէն ելաւ»։

Այդ ամէն խօսքերն ու լիշատակները զօրաւոր գրգիռ մը եղան, որ Յիսուսի այս անգամ Երուսաղէմ գալը բացառակի և հանդիսաւոր կերպարան մը առնէ, և մեսիական փառաւորութեան պարագաներ զան նորատեսիլ ցուցմունքի մը հանգամանքները զգենուլ։ Կը սպասէր արդեօք ժողովուրդը Յիսուսի կողմէն ալ մեսիական փառաւորութեան մը ցոյցը տեսնել, կամ թէ իւր միտքով մեսիական գործունէութիւն մը ունենալ։ Հարկաւ ժողովրդական եռանդը իրեն գրգիռն ունէր, Յիսուս ալ իւր նպատակին համաձայն կը գտնէր եղելութիւնը, միայն թէ մեսիական գործունէութեան և փառաւորութեան առումները տարբեր էին Յիսուսի և ժողովուրդի միտքերուն մէջ։ Յիսուսի համար իւր փառաւորութիւնը իւր փրկագործ մահն ու յարութիւնն էր, ժողովուրդին համար արտաքին գործերու և փայլերու հետ կապուած էր։

Միաշաբաթին առաւօտն «ժողովուրդ բազում որ եկեալ էր ի տօնն», կանուխէն Բեթանիայի ճանապարհն առնեց, և դիւրը չորս կողմէն խռնեցաւ հանդիսական ձեւերով։ Յիսուս ալ երբոր ճանապարհ ելաւ, իշոյզիկը չրջապատուած գտաւ անօրինակ բազմութենէ մը, և սկսաւ դժուարութիւն ղգալ ժողովուրդին մէջ հեռի քալելու։

207. ԲԵԹՓԱԳԷԻ ՅԱՒԱՆԱԿԸ

Մատթ. ԻԱ. 1—3, 6—7, Մարկ. ԺԱ. 1—7,
Ղուկ. ԺԹ. 29—35, Յովհ. ԺԲ. 14

Յիսուսի հանդորդութիւնները ցամաքի վրայ միշտ հեռաւոր եղած են, և ուստաքանները մէջ դնու ակնարկութիւն չկայ, որ երբեմն կամ գտնէ շատ յոգնած առեն ձի մը կամ էշ մը գործածած ըլլայ, որով այս միաշաբաթին տեղի ունեցած յաւանակի հեծելութիւնը իրրեւ նորօրինակ նշանդիտաւորութիւն մը նկատուած է Յիսուսի ամբողջ կեանքին մէջ։ Յիսուս Բեթանիայէ ելնելով և բազմութիւնը առնելով, ժողովուրդին մէջէն աւելի դիւրութեամբ անցնելու, և բոլոր ժողովուրդը լաւ դիտելու, և միանգամայն ժողովրդական ցոյցին համակերպութեան և գոհունակութեան նշան մը ցոյց տալու համար, ուշեց հեծելութեան պարագան աւելցնել այս ճանապարհութեան համար։ Երկոտասաններէն երկուքը կանչեց քովը, և հրամանք տուաւ որ չուտ քալեն ու յառաջեն, և ճանպուն վրայ գըտնուող Բեթփագէ (այժմ էլ-Պիթ) փոքրիկ գիւղէն հեծնելու համար կենդանի մը ճարեն։ Այսպիսի առիթներու մէջ Յիսուսի դարձի ղրկած առաքեալները սովորաբար Պետրոս ու Յովհաննէսն են (Ղուկ. ԻԲ. 8), բայց այս տեղ անուն յիշուած չէ, և որ երկուքը լինելնին չենք կրնար ճշդել։ Բեթանիայէն դէպի Երուսաղէմ ճանապարհ Զիթենեաց լերան վրայէն կ'անցնին. ճանապարհ մը աւելի ուղղակի դէպի լերան գագաթը կը բարձրանայ. ճանապարհ մը աւելի երկար բայց աւելի դիւրին թեքուրին կողերէն պտտելով կ'ելլայ նոյն լերան գագաթը. այս երկրորդ ճանապարհն վրան է Բեթփագէ, և Յիսուս զայն կը նախադասէ այս անգամ, հարկաւ բազմութեան խռնուելուն պատճառաւ։

Ինչպէս ըսինք, Յիսուս երկու առաքեալները մօտը կանչելով, կ'ըսէ. «Գնացէք ի գիւղն ներա՛ կը մանչելք, և առ՛ էք ինձի հեծնալու էշ մը բերէք։ Հապա թէ գիւղին ներս կը մտնէք, անտեղ դուք մը մօտ կապուած պիտի գտնէք զայն. քակեցէ՛ք ու առէ՛ք բերէ՛ք։ և թէ որ քակած առնիդ ձայն հանող ըլլայ, և ձեզի արգելք ըլլալ ուզեն և ըսեն —Ինչ է ըրածնիդ, ա՞ր կը առնիք, ա՛վ ձեզի հրաման տուաւ—, անոնց ըսէ՛ք, թէ —նոյն իսկ տէրը մեզ ղրկեց, իրեն հարկաւոր է, ինքը պիտի հեծնայ—։ Թէ որ ասպի ըսէք, անոնք կ'իմանան ու թող կուտան»։ Իրօք երկու առաքեալներ Բեթփագէ հասնելով, դուռի մը մօտ դռան կապուած ասնակը, և քակելու մօտեցած առենին, այնտեղ եղողներէն ոմանք դիտողութիւն ըրին ու կ'ուզէին արգելուլ, բայց առաքեալներէն լսելով, թէ նոյն իսկ տէրն է որ կ'ուզէ և ինքը պիտի հեծնայ, ձայներնին քաշեցին, և թող տուին որ քակեն ու առնին, և առաքեալները իրենց յանձնուած պաշտօնը կատարելով, առին կենդանին ու Յիսուսի բերին։

Մարկոս և Ղուկաս, պարզապէս նոր հասած և տակաւին չգործածուած, որմուզ կրմուզ յաւանակի մը վրայ կը խօսին. «Դուք ելիցէք յաւանակ մի կապեալ, յորոյ վերայ ոչ ոք ի մարդկանէ նստաւ»։ — «Գնացէք յաւանակ կապեալ, յորում ոք ի մարդկանէ երբեք ոչ նստաւ»։ Իսկ Յովհաննէս յաւանակի տեղ էշ կը յիշէ. «Գտեալ Յիսուսի էշ մի». մինչ Մատթէոս մին և միւսն ալ կը միացնէ. «Գնացէք էշ կապեալ և յաւանակ ընդ նմին»։ Տրմուզ յաւանակ մը սովորաբար մինակ չգտնուիր, և որ աւելին է, դեռ ասնի տակ մտած և կապուած ալ չըլլար, ուստի սովորական իմացուածի մէջ առաքեալներուն Բեթփագէէ բերածը առնուած է իբր մատակ էշ մը ասնիվ կապուած և անոր հետ իւր արդէն մեծցած ու հասած, բայց դեռահաս ու չգործածուած յաւանակը։ Հեծնելու յարմարը մատակն էր, բայց Յիսուս յաւանակն ալ գործածեց, և մէկուն վրայ հեծնալով միւսին վրայ ալ հեծած նկատուեցաւ։ Սովորական խօսակցութեան մէջ ալ՝ քուռակը միատեղ ունեցող մատակ գրաստներ իբր մէկ կը նկատուին, և զատ զատ նկատի չեն առնուիր։ Մարկոս և Ղուկաս ու Յովհաննէս համաձայն են ըսելու թէ «Նստաւ ի վերայ նորա», մինչ Մատթէոս կը գրէ թէ «Նստաւ ի վերայ նոցա», և այդ երկուքի վրայ նստիլը յայտնի օրինակ մը ընծայած է մեկնիչներու, օրէնքին ասնձն ու լուծը սորված Հրեան, և օրէնքին ասնձէն ու լուծէն անտեղակայ հեթանոս իմանալ —երկու կենդանիներուն օրինակովը, որոնք հաւասարապէս աւետարանին փառաւորութեան կը ծառայեն, ինչպէս մեր Շնորհալին ալ երգած է. «Նստեալ ի յէշ և յաւանակ. կրկին ազանց գալ օրինակ»։ Յիսուսի Բեթփագէի դրան առլեւ կապուած յաւանակէն լուր տալը, սովորաբար կը մեկնուի իբր մարգարէական գործ մը, սակայն «Տէրը պիտի հեծնայ» ըսելով իշուն տէրերուն դիմանիլը, կանխաւ գիտցուած կարգադրութեան մը նշան կրնայ սեպուիլ։

Երկու առաքեալներ Բեթփագէէն դառնալով էշը յաւանակովը բերին, բայց Յիսուս նստեցնելու համար, հարկ եղաւ նստելու յարմար թամբ մըն ալ ունենալ, ինչ որ ձեռնուրին պատրաստ չունէին։ և հեռաւորաբար իրենց թիկնոցները ծալելով մերկ կենդանիին վրայ թողուցին, և Յիսուսին օգնելով վրան հեծուցուցին, և իրենք ալ անոր չորս կողմը բոլորուելով սկսան յառաջել խռնուած ամբոխին մէջէն, որ զանի կ'երթար, միլտ կը շատնար, Երուսաղէմէն եկող նոր նոր խումբերով։

208. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՓԱՌԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մատթ. ԻԱ. 4—5, 8—9. Մարկ. ԺԱ. 8—10,
Ղուկ. ԺԹ. 36—38. Յովհ. ԺԲ. 14—18.

Երբոր Յիսուս Էշին վրայ հեծած ժողովուրդին մէջ երեւցաւ, կարծես թէ հանդիսական ցոյցը նոր փայլ մը առաւ, և ժողովրդական խանդավառութիւնը իւր գագաթնակէտին հասաւ։ Էշին վրայ հեծնալը անարդ բան մը չէր, ինչպէս որ մենք այսօր կը կարծենք, մեր ժամանակի գաղափարներով։ Հին առենները էշը սովորական հեծնելու կենդանի մըն էր, թէպէտ երիվարն աւելի վար, բայց ոչ ըստ ինքեան սորին, զի ձին հարաւային երկիրներու մէջ թագաւորաց սեփական բացառիկ առաւելութիւն մըն էր։ Այսօր ալ Եգիպտոսի և Պաղեստինի մէջ էշ հեծնելը պատուաւոր հանգամանք ունի։ Յիսուս ալ սովորական եղած պատուաւոր ձեւ մը գործածած եղաւ, թէպէտ բացառիկ բարձրութենէ համառաւելեամբ խօսափելով։ Ժողովուրդն ալ նոյն զգացմամբ պատուոյ և փառաց նշաններ սկսաւ առատացնել այդ պարագային։ Առաջին նշանն էր ամէնուն ձեռքը կանաչ ոստեր բռնել, զորս Զիթենեաց լերան ծառերէն կը կարէին, և ձիթենիի ոստ էր աւելի մէջտեղ երեւցողը, թէպէտ արմաւենիի ոստեր ալ կային, ինչպէս Յովհաննէս կը յիշէ։ Թէպէտ այժմ արմաւենին առատ չէ այդ կողմերը, սակայն հին ատեններ բաւական կար, ինչպէս Եզրի ժամանակն ալ Տաղաւարաց տօնին գործածուած լինելը կը յիշուի (Նէեմ. Ը. 15), և մանաւանդ Բեթանիայի շրջանը, որուն անունն ալ լաւագոյն սուտգարանութեամբ Տուն արմատի կը թարգմանուի։ Ձեռուընին ոստեր բռնելէն զատ, ճանապարհ ալ կանաչ ոստերով կը ծածկէին, և խանդավառութեան աւելի բարձրացած միջոցին, վրայի ձորձերնին ալ ճանպուն վրայ Յիսուսի անցնելու տեղերը իրր գորգ կը սփռէին։ Արտաքին ցոյցերէն աւելի նշանակաւոր էին երգուած օրհնութիւնները։ «Ովսանա բարձրելոյն։ Օրհնութիւն որդւոյ Դաւթի։ Օրհնեալ որ գայ յանուն Տեառն։ Օրհնութիւն ի բարձունս։ Օրհնեալ որ գայդ յանուն Տեառն։ Օրհնեալ թագաւորութիւնդ եկեալ հօր մերոյ Դաւթի։ Խաղաղութիւն յերկինս և փառք ի բարձունս. Ովսանա»։ Ամէնն ալ իրարու նման իմաստներ ունին, և ինքնաբերաբար ըրուած հառաջանքներու արտայայտութիւններ են, և Աստուծոյ ուղղուած օրհնութիւններ, որոնք մեծ յոյզութեան մը առթիւ կ'երգուին իրր խնդութեան նշանակ։ Ովսանան երբեմն բառը այսպիսի առիթներու համար հրէական սովորութեամբ նուիրագործուած բառ մըն էր, և մեծ առիթներուն կը գործածուէր, և ժողովուրդը ինքնաբերաբար այդ մեծ առիթն ալ կը կրկնէր։ Յիսուսի վրայ իւր մեծ ըմբռնումը կը վկայէր։ Այս բառին նախնական ձեւը կը կարծուի, Ովսիանա, և կը թարգմանուի Աղաչեմ փրկեա, բայց վերջէն Ովսանան ձեւն է առած և նշանակութիւնն ալ փոխուած է և եղած է, Օրհնեսցի, օրհնեալ լիցի։ Այդ իմաստով է որ քրիստոնէից մէջ ալ գործածական եղած է և ամէն եկեղեցիներէ անխափար կը գործածուի։ Այդ օրհնաբանութեանց իմաստը ընդհանուր առմամբ կը ցուցնէ ժողովուրդին կողմէն Յիսուսը իրր Մեսիա ճանչնալու զգացումը։ Ինչ որ զրուցուած բառերուն իւրաքանչիւրին մէջ ալ կը տեսնուի։ և աւելի պարզաբանութեան պէտք չունիր։ Այսպիսի խանդավառութեան ցոյց մըն ալ ուզեցին ընել Դալիլացիք Բեթսայիդայի անապատին մէջ հացերուն հրաշքէն ետքը (յօդ. 98)։ բայց այն առեն Յիսուս խոյս տալով ցոյցը արգիլեց։ մինչ այս անգամ յօժարակամ համակերպեցաւ և հեծելութեան պարագան ալ աւելցուց, որովհետեւ իւր խաչի մահէն առաջ պէտք էր որ աշխարհի առաջ իւր մեսիայութեան ճշմարտութիւնը վկայուէր։ Ղուկասի մէջ կը կարդանք թէ օրհնաբանողներու մէջէն էր «Անենայն բազմութիւն աշակերտացն»։ որ ժողովրդական տարբերելով Երկոտասաններուն վրայ կ'իմացուի, և կը յայտնէ թէ անոնք ալ ժողովրդեան երգերուն ձայնակցելով սկսած էին «Ուրախութեամբ օրհնել զԱստուած ի ձայն մեծ»։ Վերջապէս նկատելի է Մատթէսի և Յովհաննէսի կողմանէ դիտուած մարգարէութեան լուսը։ Զաքարիա գրած էր. «Ահա Թագաւոր քո գայ առ քեզ արդար և փրկիչ, նոյն հեզ և հեծեալ ի վերայ իշոյ և յաւանակի նոր»։ (Թագ. Թ. 9)։ և մարգարէութիւնը կը կատարուէր այս առթիւ, սակայն Յովհաննէս կը խոստովանի թէ այն առեն այս բանը չիմացան։ Այսպիսի խանդավառութեան ցոյց մըն ալ ուզեցին ընել Դալիլացիք Բեթսայիդայի անապատին մէջ հացերուն հրաշքէն ետքը (յօդ. 98)։ բայց այն առեն Յիսուս խոյս տալով ցոյցը արգիլեց։ մինչ այս անգամ յօժարակամ համակերպեցաւ և հեծելութեան պարագան ալ աւելցուց, որովհետեւ իւր խաչի մահէն առաջ պէտք էր որ աշխարհի առաջ իւր մեսիայութեան ճշմարտութիւնը վկայուէր։ Ղուկասի մէջ կը կարդանք թէ օրհնաբանողներու մէջէն էր «Անենայն բազմութիւն աշակերտացն»։ որ ժողովրդական տարբերելով Երկոտասաններուն վրայ կ'իմացուի, և կը յայտնէ թէ անոնք ալ ժողովրդեան երգերուն ձայնակցելով սկսած էին «Ուրախութեամբ օրհնել զԱստուած ի ձայն մեծ»։ Վերջապէս նկատելի է Մատթէսի և Յովհաննէսի կողմանէ դիտուած մարգարէութեան լուսը։ Զաքարիա գրած էր. «Ահա Թագաւոր քո գայ առ քեզ արդար և փրկիչ, նոյն հեզ և հեծեալ ի վերայ իշոյ և յաւանակի նոր»։ (Թագ. Թ. 9)։ և մարգարէութիւնը կը կատարուէր այս առթիւ, սակայն Յովհաննէս կը խոստովանի թէ այն առեն այս բանը չիլիշեցին, և միայն Յիսուսի յարութենէն ետքը զգացին, և «Յայնժամ յիշեցին թէ այն էր որ գրեալն էր վասն նորա, և զայն արարին նմա»։

ԴՐՆԱՍԻՐ

ՄԵՆԱԿԵԱՑՆԵՐՈՒ ԱԿՈՒՄԲԸ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

Գրուեցաւ թէ վերապատուելի երէց կը մտրքել նոր գիւղ մը երած է մարդասիրական հատատութիւն մը հիմնելով Լոնտոնի մէջ, այն է՝ առանձնակեցութեան մէջ մնալով ամբանանալու առթիւ չգանողներուն ամուսնոյ ընտրութիւնը դիւրացնելու նպատակով ամբանական ակումբի մը կազմակերպութիւնը։ այս առթիւ խուսափի ծանօթ գրագէտ մը հետեւեալը կը գրէ Սպամբա լրագրին մէջ.

«Լոնտոնի մէջ դժբախտութիւն մը կայ որ աղքատութենէ աւելի դժուարատար է. այն է մենակացութիւնը։ Այդ մեծ քաղաքին մէջ, ուր մեծ ժողովուրդ մը ապրելու և զանազան հատատութեանց զգացածի մը մէջ իրարու վրայ և իրարու քով խճողուած կ'ապրի, կան նաեւ մենակեաց մարդեր որոնք ո՛չ բարեկամ ունին և ոչ յարաբերութիւն և իրենց անխօսուկ ու թափառական կեանքովը ցաւտ և հիւանդկոխ անձերու ներգործութիւնը կ'ընեն տեսնողին վրայ։ Առաջին հանդիպումը և մէկ նայուածքով մարդ կը ճանչնայ այդ հիւանդ ու ցաւակիր մարդիկը, որոնք ընկերային տարաբախտ հիւանդութենէ մը բռնուելովի պէս կը թափառին Լոնտոնի փողոցներուն մէջ։ Միջնաքաղաքին կամ արեւմտեան թաղին պողոտաներու թռուցիկներուն մէջ, Զիփսայտի կամ Օքսֆորտ Սթրիդի մէջ, Ռեճենդս Սթրիդի կամ Բիքատիլլիի մէջ կ'երթան յանիլ միլտ, մարդկային ձայնէ կարօտ մնացած իրենց տանջանքներն ու գլուխը մարդկային ձայներու և շարժմանց մեծաղղորդ աղմուկին մէջ յափրանցնելու համար կարծես։ Կամ թէ անոնք կը նստին հանդիսային պարէզներու մէջ, հնամեայ կաղնիներու չուքին տակ նստարաններու վրայ, այնպիսի տեղեր որոնք չատ հեռու են և ոչ ոք կը մտնեն այդ տեղերու և ոչ իսկ տղայ մը իր վազվզուելին առեն՝ մոլորելով կամ ուզելով կ'անցնի դարձեալ այդ վայրերէն։ Մարդ ա՛լբ որ հանդիպի այդ խղճալի, ընկերային ամէն կարգի յարաբերութենէ զուրկ այդ մենակացին, կը ճանչնայ զայն անոր յոգնած ու ախուր դէմքէն, որ տգաւորի մը դիմակը կրողի մը երեւոյթն ունի. անոր աչքերէն. որոնք գիշերապարի մը և առանձնախօս մելամաղձոտի մը նայուածքն ունին իրենց մէջ, և հարիւրէն անդին յառած են, դէպ ի հոն ուր իրականութիւն չկայ բնաւ և կը մոլորին երազներուն մէջ այնպիսի երկրի մը ուր ջերմութիւն, սէր և պատշաճութիւն կան միայն։

«Բայց միշտ օտարներ են այդ դժբախտները, և իրապէս կարօտ ու աղքատ անձեր

մը լսելը հրաւաքական տան, հապարաւոր անձերու սիրտերը խայտացին երախտագիտութեամբ վերադարձելի երեքին այս մարդասէր գաղափարին համար։ Հիմա այլեւս կամաւոր մենակեաց մարդ չպիտի գտնուի։ Հիմա Լոնտոնի մենակեացները շարթը մէկ անգամ, ամէն շաբաթ իրիկուն, Ակումբի մը մէջ կը ժողովուին, իրարու հետ տեսնուելու, զրոյցներու համար։ Ակումբի բացման գիշերը երբ Լոնտոնի մենակեացները իրարու ձեռք թօթուեցին առաջնորդութեամբ երէցին, ամէնուն աչքերն ալ լցուած էին արտասուքեան արցունքով։ Կեանքի որ մինչեւ այն տեղն ոտթակէզ ու անիրդի անապատի մը կը նմաներ, վերջին ոգեւորեց զիրենք։ Այն մարդերը, որոնք տարիներէ ի վեր մի միայն գործի և պաշտօնի վերաբերող խօսքեր արտասանած էին, որոնք իրար որոգէց բարեկամ մի միայն օթեւանու տպաւորները, ճաշասենեակներու ծառաները ունէին, կիներ եւ աղջիկներ որոնք զանազան պատճառներով այր մարդկանցներուն այս վերջին վայելչէն իսկ զրկուած էին, առանց ամէնքն ալ, առաւածային հրաշալիքով մը կարծես, մինչեւ կէս գիշեր մարդու պէս կրցան խօսիլ իրարու հետ, ուշադրութեամբ լսել իրենց խօսակիցին քառածները, և զգայակցութեամբ պատասխանել անոր, և իրենք ալ փոխադարձաբար բտնալ իրենց ժանդատած սիրտերը։ Զարմանալին այն է որ այդ առաջին երեկոյին իսկ, իրարանշիւր ոք ցաւ յայտնած է մենակեցութեան և լքուածութեան վրայ, որոնց ենթակայ եղած էր ամբողջ տարուայ մէջ, ամէնքն ալ, դգածուած բայց յայտի գտնուելու կութեամբ, իրարու պատմած են մենակեցութեան մէջ ապրած տեսնին իրենց գլխին անցած պատահարները, ինչպէս մարդ երկարատեւ պանդխտութենէ մը իր տոր քով վերադառնալուն կը պատմէ, իր վիճակին վրայ ցաւակցութիւն սպասելով։ Այնչ ոք իրարու բացին իրենց սիրտերը։ Մանաւանդ որ անուրջի սկզբ դրամական անձկութեան մասնուած էր և սրտակից բարեկամ մը ունեցած չէր, խորհուրդ մը խնդրելու, և ահա ներկաներէն վեց հոգի օգնութեան ձեռք կարկառեցին անոր և քաջալերեցին զայն։ Բարեսրտութեան մաքուր մթնոլորտ մը կը տիրէր այդ Ակումբին մէջ, և ներկայ գտնուողներուն ամէնքն ալ իրենց մենակցութեան մէջ անցուցած տարիներէն չատ աւելի լաւ տպրեցան այդ մէկ քանի ժամերուն մէջ։ Վերապատուելի երէցը՝ այդ մենակեացներուն հայրը, ուրախ զուարթ կ'երթեւեկէր և երկնակութեան ժպտերը կը ճառագայթէին անոր դէմքին վրայ։ Եւ չատ ուրախացաւ, երբ իր հիւրերը կէս գիշերին, հրաժեշտ առին իրմէ և մեկնեցան։ Ասցեալ շաբթու վերապատուելի երէցը ծանոյց իր հիւրերուն թէ չորս երկարկ միութիւններ կատարուած են, և ամէնուն նացող մենակեացները Ակումբին մէջ ճանչցած էին զիրար։ Ճարտարագէտ արլի մը մենակեաց ուսուցչարի մը հետ ամուսնացած է, մէկ քանի շաբաթուան ծանօթութենէ մը ետքը։ Ճարտարագործ մըն ալ ամուսնացած է հաշուապալ աղջկան մը հետ, որուն հետ Ակումբի անդամներուն զրօսական պտոյտներէն մէկուն մէջ ծանօթացած էր։ Անգլիացի մենակեաց միլիոնատէր մը, որ մինչեւ ցարդ ձուկ բռնելով ժամանակ կ'անցնէր, առաջին օրէն համակրելով դատարարակուհի մը, անմիջապէս ամուսնացած է անոր հետ։ Հարուստ նուագէր մըն ալ բարեկիրթ աղջկան մը համակրելով ծանօթացած էր անոր և մէկ շաբաթէն ամուսնացած անոր հետ։

«Կը հաւատան թէ չատ անձեր, որոնք թէեւ մենակեաց չեն, լսելով վերապատուելի կը մրբրսել երեցին այս բարեգործական հաստատութեան գեղեցիկ արդիւնքները, կը փափաքին անդամակիլ մենակեացներու այս Ակումբին, որոնք հիմա, հակառակ իրենց նախկին մենակեցութեան, մարդկութեան վայել յարաբերութեան մէջ գտն ու զուարթ կեանք մը կ'անցընեն։»

ԹԱՐԳՄԱՆ

ԹԷ՝ ԱՇԽԱՐՈՒ, ԹԷ՝ ԿԻՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԹԷ ՏՂՈՑ ԵՍՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒ
ՊԱՏՐԱՍՏ ՁԵՆՍՏԵՂԷՆՆԵՐՈՒ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԳ ՄԸ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ

ՄԱՅԷՐԻ
ՎԱՃԱՌՈՒՏՈՒՆՆԵՐԸ

ԴԱԼԱԹԻԱ
ԵՒ 24—10
ՊՈԼԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՍՊԱՐԷԶԸ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Նորs Տոյչե Ալկեմայնե Զայդունկ կը հրատարակէ գերման դիւանագիտական ասպարէզը մանելու վերաբերեալ կանոնագրութիւնը։ Ընտրելիները, իբրեւ անթաղակ պաշտօնեայ ընդունուելու համար, պարտաւոր են ցոյց տալ իրաւաբանական առաջին քննութեան վկայականը դաշնակցային Պետութիւններէն մէկին մէջ. նաեւ արտաքին գործոց նախարարին նախագահութեամբ կազմուած յանձնաժողովի մը առջեւ առժամեայ քննութեան մը ենթարկուիլ անգլերէնի եւ ֆրանսերէնի համար։ Անթաղակ պաշտօնի համար մասնացուած խնդրանքներուն հետ պէտք է գտնուին ընտրելիին ինքնակենսագրութիւնը, բժշկական վկայագիր մը, իր հարստութեանը մասին յայտարարութիւն մը և զինուորական վկայագիր մը։ Անթաղակ պաշտօնավարութիւնը տարի մը կը տեւէ այն երիտասարդներուն համար որոնք իրաւաբանական երկրորդ քննութիւնը և դաշնակցային Պետութիւններէն մէկին վարչական քննութիւնները կրած են։ Զորս տարի է իրաւաբանական առաջին վկայականը ունեցողներուն համար։ Վարձք չեն տանար։ Ընտրելիները իրենց անթաղակ պաշտօնավարութեանը միջոցին իրենց ուսումը պիտի կատարելագործեն՝ իրաւաբանական բարձրագոյն վարժարաններու ընթացքին հետեւելով և առեւտրական սենեակի մը մէջ աշխատելով։ Մուտքի քննութիւնը, անթաղակ պաշտօնավարութենէ ետքը, կը կայանայ գրաւոր և բերանացի քննութեանց մէջ։ Գրաւոր քննութիւններն են.— Ա. Պատմութեան, միջազգային իրաւագիտութեան, հանրային իրաւանց, քաղաքական տնտեսագիտութեան, ելմտագիտութեան և կամ առեւտրական քաղաքականութեան վերաբերեալ գործ մը վեց շաբաթէն աւարտել, առանց օրերէն օգնութեան։ Բ. Երեք շարադրութիւն, մէկը վերոգրեալ նիւթերուն վրայ. մէյը ֆրանսերէն՝ գործնական կամ պատմական խնդիրներու վրայ, և երրորդը անգլերէն։ Իրաւացի քննութիւնները կը բաղկանան նոր ժամանակներու պատմութենէն 1648էն սկսեալ, քաղաքական աշխարհագրութենէ, Գերմանիոյ և օտար մեծ տերութեանց հանրային իրաւունքներէն, միջազգային իրաւաբանութենէ, ելմտական տնտեսագիտութենէ, տնտեսական քաղաքականութենէ և Գերմանիոյ առեւտրական յարաբերութիւններէն։ Քաղաքական աշխարհագրութեան ու պատմութեան քննութիւնը ֆրանսերէն կամ անգլերէն տեղի կ'ունենայ։ Ընտրելին նաեւ պէտք է բանախօսութիւն մը կատարէ գործնական խնդրի մը վրայ։ Իրաւաբանական երկու վկայականները ունեցող ընտրելիները պատմական, աշխարհագրական և տնտեսական խնդիրներու համար միայն բերանացի քննութեան կ'ենթարկուին։ Զայլազգած ընտրելի մը անգամ մը միայն կրնայ ներկայանալ։ Արտաքին գործոց նախարարը կ'որոշէ երկրորդ անգամ ներկայանալու պայմանամասը, եթէ երրեք արտօնութիւն տայ։

ԱՆԳԼԻԱ

Անգլիոյ Երեսփ. ժողովը երկուշաբթի օրը մեծաձայնութեամբ քաւէարկեց ծրագիր մը՝ յուշարձան մը կանգնելու վախճանեալ նախարարապետ Սըր Հ. Բ. Պէնըրմէնի յիշատակին համար։

— Պ. Պալֆուր, մէկ քանի շաբաթուան բացակայութենէ մը ետքը, վերստին սկսաւ ժողովին յանձնել։ Նախարարապետ Պ. Էնգլիսի սիրելիր կերպով բարի առողջութիւն մաղթեց Պ. Պալֆուրի։

— Պ. Էնգլիսի ծանոյց թէ Պոնտեկսդէի արձակուրդը յունիս 4էն 10 պիտի տեւէ։

— Արտաքին գործոց նախարար Սըր Էտուարտ Կրէյ, հարցումի մը պատասխանելով, ըսաւ թէ պիտի պահանջէ Անգլիոյ կառավարութեան հաղորդել Մոզամպիքի մէջ Բորթուկալցիներու կանոնագիրը, որով Մայրագոյն Արեւելքի Անգլիացիներէն աւելի նախամեծարութեան իրաւունք կը տրուի նոյն տեղացի Բորթուկալցիներուն։

—Նախարարութիւնը, մէկ քանի հարցումներու պատասխանելով, յայտարարեց թէ ժառանգութեանց տուրքերու մասին անգլեւ-ֆրանսական համաձայնութիւնը թեւարկուած էր Ֆրանսայի կառավարութեան կողմէ։ Այն անձերը որոնք միայն Ֆրանսայէն անցած են, այդ տուրքին ենթակայ չեն. վերոգրեալ համաձայնութիւնը կը վերաբերի անոնց որ սատարուածքներ ունին Ֆրանսայի մէջ։

—Անգլիական երկու ընդծովեայ շոգենաւեր, կիրակի իրիկուն, հասանքէն մը ընդունելով ինկան Եերմաւթի կրանիթէ քարափին վրայ։ Նաւաղները ազատուեցան։ Բիչ եռքը կարելի եղաւ ազատել չոգենաւերը, որոնք ալեսուած չէին։

ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՅԴԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԵՒՆ ՎԵՐԱՑ

Տէյլի Թելեկրաֆի պատերազմական Թղթակիցը կիրակի կէս գիշերին հետեւեալը կը հեռագրէ Նիւքքէնէ.— «Պէրդէդ զօրավարը, երկրորդ կիսաբաժինին հետ՝ բաղկացած հետեւակներու հինգ վաշտէ, Թնդանօթներէ, երկու հեծելազունդերէ, երեք օրուան համար Պոյզայիի ու Բվայզայիի կողմերը կ'երթայ։» Նոյն Թղթակիցը երկուշաբթի թուականով սա հեռագիրը կ'ուղղէ.— «Պէրդէդ զօրավարին գացած ճամբան ուղղութեամբը բուռն հրացանաձգութիւններ լսուեցան։ Հետուէն հրդեհի մսխեր տեսնուեցան։ Պէրդէդ զօրավարը հարկադրուեցաւ կրակի տալ Մաճանեներու տարբ գիւղերը։»

—Լոնտոնի լրագիրներուն հաղորդուած զեկոյց մը կ'ըսէ թէ Ագղանիստանի էմիրը ամէն միջոց ի գործ կը դնէ՝ Թող չտալու որ սահմանագլուխին ցեղերը անհանգիստ քնեն Անգլիացիները։ Մասնաւորապէս հետ կարեւոր ճակատամարտներ հաւանական չեն նկատուիր։ Բէլէրան կը նուազի անգլիացի զինուորներուն մէջ։

ՄԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Բէգքինէն կը հեռագրեն Ռիւթերի թէ Եալալի անառներուն առաղներու խնդիրն զատ, որ կարգադրուեցաւ, ուրիշ խնդիրներ ալ կան տակաւ Ճարանի և Զրնաս միջեւ։ Զին կ'ըսէ թէ Ճարան զանազան ձեւերով իր վարչութիւնը տարածած է մինչեւ Զրն-Թասլի երկիրը, որ Զրնը կ'անջատէ Բարէյլեն։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն Նիւ-Եորք Հերալտի թէ Ճարանի ընդհանուր կարգերը նկատելով որ Թացու-Մարուի խնդիրը, որուն ատիթ խրտա հաւաքուումներ պահանջուեցան Զրնէն, տարբեր հեռեւանքներ ունեցած է, կ'ուզէ որ արտաքին գործոց նախարար Հատաչի կոմսը հրաժարի։ Մինչ կողմէ նախարարապետ Սայոնճի մարքիզը ալ, շատ մը կէտերու համար քննադատուած, փափաք յայտներ է պաշտօնէ քաշուելու։ Դէօ մարքիզը և Սէյոնքայիի կուսակցութեան անդամները կը թախանձեն որ շարունակէ իր պաշտօնը, վասն զի այդ կուսակցութեան մէջ անոր յաջորդելիք կարող անձ մը չկայ։ Եթէ Սայոնճի մարքիզը հրաժարի, նախարարութիւնը պիտի անցնի Եամակադայի կուսակցութեան ձեռքը, որով Պ. Բամուրա պիտի ստանձնէ նախարարապետութիւնը։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Թայմզ, Դրսմարոյ ելեւմտաքին վրայ խօսելով, կ'ըսէ.— «Շատ անբարեհամ բան մը պիտի ըլլար եթէ դրամական ելմտական տարբերութեան մը ենթարկուած ըլլայ։ Ասոր ելմտական դրութիւնը անուշադ տկարութիւններ ցոյց կուտայ մասնագիտական տեսակէտով։ Այսուհանդերձ դժուար պիտի չըլլար հաստատել թէ Գերմանիոյ ազգային հարստութիւնը կը շարունակէ սերել աւելի արագ տեսակ արագութեամբ մը, որ անակնկալ պարագաներէ զատ, կ'ապահովէ երկրին ճարտարարութեան և առեւտրական ապագան։ Տուրքերու հրմակաւոր դրութիւնը կատարելագործեան պէտք ունեցած բոլոր դիտումները չի մասնակարար, բայց յայտնի է թէ երկիրը շատ կ'ուզէ տակալու իր վրայ դրուած բեռին։ Անհրաժեշտ եղած դրամը ունի և ամբողջ խնդիրը բարեւոքին կը կայանայ սա կէտին մէջ թէ պէտք եղածին չափ դրամ ունենայ, երկրին պէտքերը հոգալու համար։ Իսպառդալ թէեւ մրլու համամիտ չի գտնուիր ելմտական օրդիներու, սակայն կարգադրութիւն մը անկարելի չէ։»

—Փիլը հաւատարին մէջ գործուած զոհզումներէն ետքը, նոյնը պատահեցաւ նաեւ Վիլհելմսհաֆէնի մէջ։ Մէկ քանի հոգի ձերբակալուեցան։

— Կրսերու նաւային ընկերակցութիւնը, երկուշաբթի օրը, դատարան մը ունեցաւ Տրէզդալի մէջ։ Մասային նախարարը իր կողմէ նաւային ոպայ մը դրկած էր իբրեւ ներկայացուցիչ։ Այդ ընկերակցութիւնը որոշեց հանգանակութիւն կատարել՝ հիւանդարան-նաւ մը և կամ մարտանաւ մը շինելու համար։

— Օտար Մամուլի Ընկերակցութիւնը, երկուշաբթի իրիկուն, Պերլինի Քայզերհոֆ օթէլին մէջ խիստ փայլուն ընդունելութիւն մը կատարեց։ Գրեթէ 600 հոգի, որոնց մէջ բազմաթիւ կիներ կային, պատասխանած էին եղած հրաւէրին։ Դեսպաններէ չատերը ներկայ էին։ Ֆրանսայի դեսպան Պ. Բանսոն իր կողմէ ներկայացուցիչ մը ղրկած էր։ Նախարարապետը ու արտաքին գործոց նախարարը և միւս պաշտօնատարներն ալ ներկայացուցիչներ ունէին։ Բազմաթիւ դերասաններ և դերասանուհիներ գեղեցիկ կատներ երգեցին։ Պ. Լէօ Լայբշկէր պարագային յարմար բանաստեղծութիւն մը կարդաց։

ԻՏԱԼԻԱ

Բանակի քննիչ յանձնաժողովին տեղեկագրին թղթանօթներու մասը մտերս պիտի հրատարակուի։ Բաղդատական փաստեր պիտի կատարուին ֆրանսական Շնայտերի և Քրուբի թղթանօթներուն միջեւ։

— Հռոմի մէջ, երկուշաբթի օրը, պաշտօնական հանդէսներ կատարուեցան Կուանդիեռե Թորփիլհալածին ծովը ի ջուցուելուն համար։ Շատ մը հաստատութիւններ փակուած էին իբրեւ նշան ուրախութեան։ Առաւօտ Տիբեր գետին եղերքները ողողուցումներ կատարեցին նուագածուներու խումբեր և ժողովրդական պատուիրակութիւններ։ Իրիկուան ժամ 6ին Թագաւորը, Թագուհին, նախարարները ու հրաւիրեալներ Թորփիլհալածը գացին։ Քանի Հռոմի Քղթակիցը կ'ըսէ թէ ուրախութեան այդ արտայայտութիւնները ցոյց կուտան թէ Իտալացիները ո՛րքան համակիր են իրենց նաւատորմին աւերեալին։

ՇՆԻՑԷՐ ԲՐՈՖԷՍԷՈՐԸ

Պավիէրայի Երեսփ. ժողովին մէջ, երկուշաբթի օրը, նկատողութեան առնուեցաւ Շնիցէր բրոֆէսէորին խնդիրը։ Այդ բրոֆէսէորը, ինչպէս յայտնի է, եկեղեցական իշխանութեանց կողմէ իբրեւ կրօնական նոր գաղափարներու ատր դատապարտուելով, Մունիխի համալսարանին ատուածաբանական ուսուցիչի պաշտօնէն դադրած էր։ Նախարարութեան ներկայացուցիչը, հարցանդումի մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ ուսուցումը և գիտութիւնը անկախանդ կ'ուանդուին, բայց ատուածաբանութեան մասին եկեղեցիին իրաւունքներն ալ նկատողութեան առնելու է, երբ խնդիրը վարդապետութեան կը վերաբերի։ Ատուածաբանութեան ուսուցիչ մը անուանելէ առաջ, կառավարութիւնը եկեղեցական իշխանութիւններէն խորհուրդ կը հարցնէ, որով բրոֆէսէոր մը երբ ծանօթ վարդապետութենէն չեղի, եպիսկոպոսին դիտողութիւններն ալ նկատողութեան առնելու է։ Այս է եպիսկոպոսին միջամտութեան պատճառը նոյն խնդրոյն մէջ։ Երեսփ. ժողովին կողերական մեծամասնութիւնը հաւանութիւն յայտնեց այդ բացատրութեանց։ Շնիցէր բրոֆէսէօրը Գերմանիայէն ճամբայ ելաւ դէպ ի Ճարան, ուր կրօնական պատմութեան համար խուզարկութիւններ պիտի կատարէ։

ՁԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒԱԾ ՀԱՐՍՆԻՔԸ.— Իրլանդայի մէջ, ինչպէս կը յիշուի, երիտասարդ մը իր նշանածը Թողած և ուրիշի մը հետ ամուսնացած էր քաղաքային պակով, վասն զի կղերականները չէին ուզած զայն պակել՝ խոստմնադրութեանը համար։ Ամուսնութեան գիշերը քանի մը հոգիներ հարսը յափշտակելով իր հօրը տունը տարած և երիտասարդին ալ արդիւնի էին զայն տեսնել։ Անկէ ի վեր տեղացիները կարգով գիշեր ցօրեկ կը հսկէին հարսին տանը առջեւ։ Սակայն գիշերուայ հարսին վիճակին վրայ պահպանութիւնը վերջերս դադրեր է։ Բռնանան պիտի պակէ զանոնք. իսկ նախկին նշանածը դատ պիտի բանայ, երիտասարդին դէմ՝ ամուսնութեան խոստումը դրժած ըլլալուն համար։

ՍԲՌ ԱՐԻՒԼ ՄԱԲԻ.— Մանօթ տեղերագէտ Քամրլ Ֆլամարիօն, ժողովուրդին հասկնալի բացատրութիւններով, Ռանսալի մէջ հրատարակած յօդուածով մը կը գրէ սա՝ կարելոր խնդրոյն վրայ թէ ի՞նչ պիտի պատահի երբ արեւը յանկարծ մարի և չկրնայ իր ջերմ ճառագայթները ղրկել երկրիս։ Նախ պէտք է երեւակայել, կ'ըսէ Ֆլամարիօն, թէ երկրագունդը անակնկալ կերպով խաւարչտին մթութեան մէջ պիտի մնայ։ Եւ ի՞նչ ընել պէտք պիտի ըլլայ այն ատեն, որպէս զի մարդիկ իրենց խղճալի կեանքը կարենան ապրիլ և ջերմութիւն գտնել, առանց օրուն կեանքը անկարելի է։ Եսեռադրենք թէ ինքնապահանու. Քանի դրդուսն այնչափ զօրաւոր ըլլար որ բոլոր մարդերը, այր, կին և տղայ, միշտներ ձեռք առնէին արեւու ջերմութեան տեղը դնելու համար։ Խնդիրը սա՛ է.—Արեւին մէկ երկվայրկեանի մէջ մեզ ղրկածին չափ ջերմութիւն յառաջ բերելու համար, պէտք է որ ներկայ մարդկային ամէն մէկ արարած առնուազն 50 քիլոկրամ կշռող պարկ մը հանքածուխ փորէ և լցնէ. եւթադրենք որ մարդիկ կարող ըլլան այդ բանն ընել, և թերեւս կարենան օրական քան պարկ այսինքն 1000 քիլոկրամ կամ մէկ թօնս հանքածուխ քաղել։ Եթէ երկրագնդոյս բնակիչներուն թիւը $1^1/_2$ միլիարտ ըլլայ, մէկ օրուան մէջ $1^1/_2$ միլիարտ թօնս հանքածուխ քաղել կարելի պիտի ըլլայ։ Այդչափ առուր պիտի բաւէ։ Ամենեւին ոչ. վասն զի արեւու ճառագայթներուն մէկ երկվայրկեանի մէջ ստաց ջերմութիւնը յառաջ բերելու համար 11 քառիլիոն 600,000 միլիարտ թօնս ածուխի պէտք կայ։ Բանակութիւն մը զոր մեր ուղեղը չի կրնար ըմբռնել։ Դէթ երեւակայութեամբ ըմբռնելու համար, եւթադրենք որ մէկ լուցկին հաւասար ըլլայ մէկ թօնս հանքածուխի։ Արդ, իւրաքանչիւրը տասը վակնէ բաղկացեալ 11 միլիոն 600,000 կառախումբի պէտք կայ այդչափ լուցկիի փայտիկները փոխադրելու համար։ Ասկէ զատ, պէտք է գրանալ թէ մենք արեւուայժմու ջերմութիւնէն պէտք եղածին պէս օգտուելու վիճակի մէջ չենք։ Ամէն ոք գիտէ թէ ուսունկերը արագ կ'ուռին երբ ջերմանոցի մը ծածկոյթը ապակէ ըլլայ։ Արեւու ճառագայթները դիւրաւ կը թափանցեն ապակիներուն մէջէն, բայց դիւրաւ չեն կրնար դուրս ելլել. այս պատճառաւ բարձրատիճան ջերմութիւն մը յառաջ կուգայ ջերմանոցներուն մէջ և չուռով կ'ուռեցնէ ուսունկերը։ Սըր Ճոն Հէրշել 1834ին Բարեյուսոյ Գլուխը բնակած ատեն արեւու ճառագայթներուն այժմ ամբողջ եզ մը խորոված է։ Մինը դրաւ արեւուն կողմը ու ներկուած ամանի մը մէջ, այս ամանն ալ դրաւ իրմէ մեծ ուրիշ ամանի մը մէջ. օրուն արեւուն երեսն ալ սեւ ներկուած էր նոյնպէս. այս երկու ամաններուն բերանները ապակիներ դրած էր, այնպէս որ արեւու ճառագայթները անոնցմէ ներս մանելով խորվեցին միսը, և անգլիացի սիրելիրգէան ու երկրախոյզը համեղաճաշակ խորոված մը կրնացաց թէ՝ զինքը, թէ՝ իր ընկերները և թէ իր ամբողջ հետեւորդները։ Հետեւաբար եթէ մենք ալ առնենք արոյրէ գլանաձեւ աման մը և սեւ ներկենք զայն, ջուր լցնենք մէջը և ամանին բերանն ալ ծածկենք ապակիով և արեւին բռնենք, կրնանք հաւկիթ եփել այդ ջուրին մէջ։ Եթէ ամանին մէջ ջուր չգտնուի, հաւկիթն ալ աւելի ամուր կ'եփի։

KODAK
FILMS FILMS
ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՁԱԿԱՆ
ԳՈՐԾԻՆԵՐ ԵՒ ՆԻՒԹԵՐ
ԳԱՐԱԳԱՇ ԵՂԲԱՐՔ
ԲՍԲԱ, ՄԹԵ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 398 ԵՒ 474
Այն վաճառատեղ մէջ կը ծախուին լուսանկարչութեան վերաբերեալ գործիներ, պիտոյք և դեղեր և էսպման անուն համբաւաւոր գործարանին fosաներն ու ֆիլմերը, որոնք թէ՝ լուսանկարիչներու և թէ ամպլիօրներու համար անհրաժեշտ են։ Գաւառներէն եղած յանձնարարութիւններն ալ փութով կը կատարուին։ 50—5

ՇԱՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով և ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. Պալատ վերադարձաւ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՆՈՒՈՒԹՈՒՄ.—Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած տրօնութեամբ, Գերմանիոյ դեսպան Պարոն ֆոն Մարշալ պատիւ ունեցաւ ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Կ. Վեհափառութեան և մատոյց Հուպերդուս պատուանշանը, զոր Վեհ. Սուլթանին նուիրած է Պավիէրայի Բարձր. խնամակալ իշխանը։

Յետոյ Պ. Պարքլէյ, որ Անգլիոյ դեսպանական գործերը առժամաբար վարելու պաշտօն ունի, պատիւ ունեցաւ ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Վեհ. Սուլթանին։

Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Հոլանտայի նոր դեսպան Պ. Վան տէր Տոս տը Վիլպուա, իր յանձնարարագիրները մատուցանելու համար, իր հետեւորդներով և հանդիսական արարողութեամբ կայս. Պալատ երթալով պատիւ ունեցաւ պաշտօնապէս ներկայանալու Վեհ. Սուլթանին։

ՀՈԼԱՆՏԱՑԻ նոր դեսպանը, ինչպէս կ'երեւայ Պաշտօնական Զեկուցումէն, երէկ իր հետեւորդներով կայս. Պալատ գնաց իր յանձնարարագիրները մատուցանելու։ Խարիճիէի արարողապետի օգնականներէն Մէմտուհ պէյ, երէկ, պաշտօնական համազգեստով և պալատական կառքերով հոլանտական դեսպանատունը գնաց։ Փիլ վերջը Թափօրը կազմուեցաւ։ Առաջին կառքին մէջ բազմած էին դեսպան Պ. Վան տէր Տոս տը Վիլպուա՝ պաշտօնական համազգեստով, և Մէմտուհ պէյ։ Երկրորդին մէջ՝ առաջին Թարգման Գ. Կարապետեան ու հիւպատոս Պ. Քոք, և երրորդին մէջ դեսպանատան բժիշկ Տօքթ. Սդէքլիու։ Դեսպանատան հեծեալ գուարդիաներ կ'երթային առաջին կառքին առջեւէն։ Թափօրը երբ կայս. Պալատ մատնեց, զինուորական պատիւներ ընծայուեցան և պալատական նուագածուները նուագեցին։ Դեսպանը ու հետեւորդները ընդունուեցան արարողապետ Կալիպ փաշայի կողմէ։ Յետոյ Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, դեսպանը հանդիսական արարողութիւններով պատիւ ունեցաւ Ն. Կ. Վեհափառութեան ներկայանալու։ Պ. Վան տէր Տոս տը Վիլպուա իր յանձնարարագիրները մատուցանելով յայտարարեց թէ պիտի աշխատի աւելի եւս ամրապնդելու Թուրքիոյ և Հոլանտայի միջեւ եղած բարեկամական բարեւք յարաբերութիւնները։ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ իր կայս. մեծարանքները շնորհել դեսպանին։ Ունկընդրութեան միջոցին արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշա Թարգմանի պաշտօն վարեց։ Ապա դեսպանը, իրեն նկատմամբ եղած կայս. մեծարանքներուն համար շնորհակալութիւն յայտնելով, դեսպանատան վերադարձաւ միւնոյն թափօրով։

—Դեսպանը, այսօր, Բ. Դուռը եր թելով այցելութիւն պիտի տայ Մեծ-Եպարքոսին և արտաքին գործոց նախարարին։

ՕՍՄ. ՆԱԻԱՏՈՐԸ.— Ֆրանսական նաւագործարաններուն մէջ օսմ. կառավարութեան հաշուոյն շինուած Սամսոն ու Ագիխար թորփիլհալածները, որոնք Թուլոնէն ճամբայ ելած էին, Մէսինա ժամաներ են։ Հոն ածուխ առնելէ ետքը, իրենց ուղեւորութիւնը պիտի շարունակեն դէպի Կ. Պոլիս։

ՆԱՄԱՐՔ ՊԷՏ.— Առողջապահական Խորհուրդին անդամ և Մեծ-Եպարքոսին եղբայրը՝ Նամըք պէյ, որ արձակուրդ տարած է, երէկ իրիկուն Բարլոպատի ջերմուկները ուղեւորեցաւ Արեւելեան Ճոպղեթացով։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ վերաբերութիւնը նկատելով որ, ամէն կողմ նամակատուներ հաստատուելուն և փոխադրութիւնները դիւրացուելուն հակառակ, մէկ քանի տեղեր փոխադրութիւնները «ըսլեցՀի» և «էմանէդՀի»ներու միջոցաւ կը կատարուին, ինչ որ անպատշաճ է, ծանոյց պէտք եղած տեղերը՝ տեղեկագրել թէ դեռ ո՛րքան նամակատուներ բանալ հարկ է, այդ վայրերու բնակիչներուն թիւը ո՛րքան է, ի՛նչով կը զբաղին, ի՛նչ ստրճան է անոնց վաճառականութիւնը և այլն։ Նաեւ ցոյց տալ այդ տեղերու ըլլալիք ծախքերուն գումարը։

ՕՍՄ. ՊԱՆԴՈՒՔՈՒՆ վարչական խորհուրդը որոշեց 1907ի համար տասնուութ չիլին շահաբաժին տալ՝ այսինքն հարիւրին ինը։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.— Ինչպէս յայտնի է, Բաչանրգատ Ապտիւրրահման էֆ.ի և վաճառական Սալիհ էֆ.ի, անցեալ տարի, մենաշնորհ տրուած էր ՆէՀէՖէն Քուրֆ Թրամէյլի գիծ մը հաստատելու համար, որուն շինութիւնները սկսած են արդէն։ Ապտիւրրահման էֆ.ի երկու որդիները՝ Մէհմէտ Շեքիր ու Մուսթաֆա պէյերն ալ հարիւր տարուան մենաշնորհ խնդրեցին ջուր տանելու համար ՆէՀէՖ քաղաքը։ Հանրօգուտ չինութեանց նախարարութիւնը քննութեան առաւ այդ ծրագիրը։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԷՆ կը գրեն թէ Տրապիզոնի և Էրզրումի միջեւ երթեւեկելիք ինքնաշարժ կառքերէն առաջինը նոյն տեղը ժամաներ է։ Եթէ այդ երթեւեկութիւնը հաստատուի, Տրապիզոնէն Էրզրում երեք օրէն կարելի պիտի ըլլայ երթալ։ Ջրոյ ոսկիի ծախքով։ Տրապիզոն բերուած ինքնաշարժ կառքը տասնրեքնգ ձիու ոյժ ունի և վեց ուղեւոր կրնայ պարունակել։

ՍԵՐԳԻՈՅ դեսպան Պ. Նէնատովիչ մօտերս Բաչլոպատի ջերմուկները պիտի երթայ՝ անձը դարմանելու համար։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ լրագիրները կ'ըսեն թէ 1908ի առաջին եռամսեայի Ռումանիայէն Եգիպտոս դրկուած ապրանքներուն արժէքն է 3,595,907 ֆր.։ Անցեալ տարուան նոյն ժամանակամիջոցին այդ գումարը մէկ միլիոն ֆր.ի կը հասնէր։ Այդ ապրանքներն են առաղձ, քարիւղ, ալիւր, անասուն և այլն։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանատունը խնդրեց Բ. Դուռէն հարկ եղած դիւրութիւնները ընծայել գերման գիտուն Պ. Ֆոն Մարխի և ընկերոջը՝ նկարիչ Պ. Բաւհոլի, որոնք հնագիտական ուսումնասիրութիւններ պիտի կատարեն Էնկիւրիի, Գանիայի ու Իզմիրի կողմերը։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Էսպուսիրի կողմերը հնագիտական խուզարկութիւններ կատարող գերման գիտուններու խումբ մը, որոնց պետն է Տօքթ. Պորշարդ, մինչեւ հիմա գեղեցիկ քանդակներ, սիւներ և գերեզմանաքարեր երեւան հանած է։ Առանձ խիստ մեծարժէք են գեղարուեստի տեսակէտով։ Պեղումները կը շարունակուին։

ԵԱՖԱՆԷԷՆ կը գրեն թէ հոն ծագած փոթորիկները նարինջի բերքին վնասելուն համար, տեղական կառավարութիւնը, վճռառականներուն այդ վնասը դարմանելու համար, ժողովուրդը կը քաջալերէ բանակ և շաքարեղէգ մշակելու։ այդ մասին հարկ եղած դիւրութիւնները և ոլորտութիւնները կ'ընծայէ։ Երեք տարիէ ի վեր կատարուած փորձերով հաստատուած է թէ Ս-Ֆրայի զանազան վայրերու հողերը շատ յարմար են բամպակի մշակութեան։ Այդ նպատակով մասնագէտ մը բերել տրուած է։ Շարժիչ մեքենայ մըն ալ զետեղուած է բամպակի արտերը ոռոգելու համար։

ԶԷՅԹ.—Իմմիրէն կը գրեն թէ անցեալ շաբաթ 729 տրկ ձէթ ժամաներ են հասնուած 444ը ծախսուր են։ Սովորականները վաճառուած են $6^{26}/_{40}$էն $6^{27}/_{40}$ի (մէտիրէն 33 դրուշէն) և Լաթանդաները $6^3/_4$ դրուշէն։ Գիները հետզհետէ կ'իջնեն, անցեալ շաբաթուան վերջին երկու օրերուն 10-15 փարա իջած են։ Եթէ մեծաքանակ ժամանումները շարունակեն, գիներէն նորէն պիտի իջնեն։ Հրապարակին վրայ Եւրոպացի մարկ գնող մը գտնուելով, գիները ուզածին պէս կը դարձն

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՐԸ այսօր կէս օրէ վերջ, ժամը 8ին միջոցները, ընկերակցութեամբ Գուրուչէչմէի Թաղ. Խորհրդոյ անդամներուն, Ազգ. Պատրիարքարանէ կը մեկնի Գուրուչէչմէ. տեղւոյն Ազգ. վարժարանները այցելելէ և իրիկուան «Եկեղեցի»ի արարողութիւններուն նախագահելէ ետքը, Ն. Ամենապատուութիւն պիտի հիւրընկալուի Թաղ. Խորհուրդին տանտպետ Երեւելի էֆ. Բաբազեանի բնակարանը։ Ս. Պատրիարք Հայրը վաղը առաւ հանդիսաւորապէս պիտի պատարագէ։

ԱՏԵՆԱՊԵՏԱՑ Ցանձնժողովը այսօր հրաւիրուած է նիստ գումարել Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ. այս նիստին ներկայ պիտի գտնուի նաեւ Մանկունի Սրբազան։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ Կարսի Թաղաւորին գահակալութեան տարեդարձին առթիւ այսօր Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ Պատ. փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ Սրբազան և Տ. Գնել Մ. վրդ. Գալէմքեարեան դեսպանատան երթալով, շնորհաւորական այցելութիւն տուին դեսպան Պ. Բարինուի։

ԿԱՅՍ. ԲԱՂԱՌԱՑԻՆ ՌԱՏԵԿԱԿԱՆ վարժարանի շրջանաւարտ կարգին քննութիւնները տեղի ունեցան են նախընթաց օր և 62 բժիշկ ուսանողներ շրջանաւարտ եղած են։ Ասոնցմէ 47ը Թուրք են, 7ը հայ, 4ը հրեայ և 4ը յոյն։ Շրջանաւարտ եղած հայ բժիշկներն են. Տիգրան Պ. Գրասպեան, Լեւոն Յակոբ, Ներսէս Խաչատուր, Անանիա Գէորգ, Օնիկ Յակոբ, Մելիք Արղաթան էֆ.ները։

ԱՄԱՍԵԻՈՅ Աղքատախնամը իր հաւաքական հրաժարականը մատուցած է տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդին։

80,000 ՈՍԿԵՆՈՑ ԿԱՏԱԿԸ.— Նախընթաց օր Տիրապէտքիրէն Թղթակցութիւն մը հրատարակած էինք, որով, ինչպէս կը գրէին նոյն տեղէն, Տիրապէտքիրցի ազգային մը՝ Ասլան Զօփուրեան, վերջերս մեռած էր Ամերիկայի մէջ և իր 80,000 թալարի հարստութիւնը կտակած էր Գարի Ընկերութեան։ Հանգուցեալը որդիներ էր Սահակ աղա Զօփուրեանի (վերջերս վախճանած Տիրապէտքիրի մէջ), որ Հայ Բողոքականներու ազգապետ Յակոբ էֆ. Գոյանեանի մեծ հօր քեռորդին է։ Հանգուցեալ բարերարը՝ Ասլան Զօփուրեան, Պէպէքի ամերիկեան նախկին վարժարանին մէջ դասընկերներ եղած է Յակոբ էֆ. Գոյանեանի և աչկերատած է Տօքթ. Համլէնի, որ հիմնադիրը եղած է Ռոպէրթ Գոլէճին։ Տիար Ասլան Զօփուրեան իր վարժարանական ընթացքը աւարտելէ յետոյ, Գոյանեան Յակոբ էֆ.ի հետ մէկտեղ 1855—56ին Խրիմի պատերազմի միջոցին, ֆրանսական բանակին հետ Դամիէտ բռնուած քաղաքին նաւահանգիստին վրայ կարկանդակի խանութ կը բանան։ Յետոյ 1856ին Ամերիկա կ'երթայ հանգուցեալը և կը հաստատուի Եունքըրս քաղաքին մէջ, ուր իր աշխատասիրութեամբն ու ձեռներեց ոգիին շնորհիւ պատուաբեր դիրքի մը և հարստութեան կը տիրանայ ու կ'ընտրուի տեղւոյն քաղաքապետ։ 80,000 թալարին 2500 թալարը գործածուած է հանգուցեալին հոր շիրմին համար. իսկ 77,500 թալարը պիտի ծախսուի հիւանդանոցի մը շինութեան և անոր պահպանութեան։

ԱՐՔԱԶԱԳԱՆԴ ԱՏՍԱՐԱԶԱՐԷՆ.— «Ուսուցիչ մը»ն մայիս 8 թիւով կը գրէ.—Նոր Թաղ. Խորհրդոյ մը ընտրութիւնը.—Զարգ-հինգ տարիներէ ի վեր պաշտօնավարող Ս. Հրեշտակապետ Թաղի խնամակալութիւնը վերջերս ցուցած ու բոլորովին կոչմնաւորուած վիճակը մը ունէր։ Խնամակալութեան վերջին մնացորդ երկու անդամներուն ալ Զատկէն ետք հրաժարելովը՝ Վիճակիս Առաջնորդ Սրբազան Հայրը Թաղ. Խորհուրդի ընտրութեան հրահանգ տուած էր։ Բաւէարկութիւնը տեղի ունեցաւ այս կիրակի օր, և քուէից բացարձակ առաւելութեամբ ընտրուեցան՝ Տէրք Մ. Թորիկ Ներկարաբեան, Մ. Պետրոս Մուրատեան, Մ. Տիգրան Ծէտէեան, Կարապետ Դաւթեան և Յովհաննէս Տիգրէրլրէան։ Բաւէարկութեան ատեն արդիւնքը հաղորդուեցաւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր և խնդրուեցաւ անոր վաւերացումը։ Փոփոխելի է որ նորընտիր Թաղ. Խորհուրդը այժմէն խորհի ու ծրագիր Թաղին երկրորդ վարժարաններուն մասին այն հիմնական բարեկարգութիւնները, որոնց խիստ պէտք ունին դպրոցները, ինչպէս որ իր քարոզին մէջ ալ շեշտեց և զգացուց Դպրեվանքի նորընտիր վանահայրական փոխանորդ Տ. Բաղէշի Մ. վրդապետ։

ԴԱՏԱՍՏ. Խորհուրդը երէկ գումարեցաւ Փոխանորդարանի մէջ, նախագահութեամբ Տ. Գաբրիէլ Սրբազանի։ Խորհուրդը ի մէջ այլոց խորհրդակցութիւններ կատարեց Պ. Նշան Գուլումեան անուն ազգային և կնոջը՝ Էլիզ Վարժապետեան ամուսնական խնդրի մասին և նկատելով որ կինը հակառակ Պատրիարքարանի կողմէ քանիցս իրեն եղած հրամաններուն, չէ ներկայացած և հեռւոյթով իր այդ ընթացքով հաստատուած է ամուսնոյն իր մասին ըրած ամբաստանութիւնները, վերջնական եզրակացութեան մը յանգեցաւ և որոշեց տեղեկագրել կրօն. Ժողովին թէ պէտք է լուծել այս ամուսնութիւնը, որոնելով միա՞յն էր կանը վերամուսնութիւնը։

ՄԱՔՐ ՆԵՂԵՑԻՈՅ Դպրաց Դասը յաջորդիկ կիրակի հանդիսաւորապէս պիտի երգէ եռաձայն Ս. Պատարագէն։ Այս առթիւ պիտի պատարագէ Տ. Դէոդատ Մ. վրդ. Ասլանեան։

ՕՐԲԱԳԻՒՂԻ Դպրաց Դասը վաղը նկմալեան մը տնամոյով պիտի երգէ Ս. Պատարագի արարողութիւնները։

ՅԻՊԱՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԱՑ ՊՕՏՈՒԹԻՒՆ.—Մարիգիլոնեն կը գրեն մեզի.—Այս օրերն ի վեր երբ մեր գիւղի եկեղեցիին լուսարարապետութիւնը յանձնուեցաւ նորընծայ քահանային, յիշեալին գործերը և խօսելու կերպերը բոլորովին փոխուեցան եկեղեցիին մէջ. այսինքն երբ կ'ուզուեցաւ այդ պաշտօնին, կարծես եկեղեցիին աերը դարձաւ և սկսաւ նախատական և արհամարհոտ վերաբերում մը ունենալ եկեղեցւոյ սարգաս պաշտօնեաներուն (լուսարար, ժամկոչ) հետ. իսկ առնցմէ վեր եղողներուն հետ ալ կեղծ ու պարիր ձեւեր և կամ քծնում։ Այս տողերը գրելուս պատճառը այն է որ վերջին ասոնական օրերուն մէջ յիշեալ քահանան ա՛լ չափը անցուց և ամէն տեսակ լուսանքներ սկսաւ տեղացնել խեղճ լուսարարի մը գլխուն՝ թէ՛ եկեղեցիին և թէ բակին մէջ՝ հաւատացեալներու ներկայութեան։ Մենք չենք ըսեր թէ լուսարարապետութեան պաշտօնին արժանի չէ և արժանիք չունի. միայն թէ պէտք է չափ մը դնէ իր խօսքերուն և սրբավայրի արժանավայել վարմունք ունենայ եկեղեցիին մէջ և կը յուսանք թէ Բարեղիշ Հայր Սուրբը և Թաղական Խորհուրդը ամէն նկատում մէկդի ընելով պաշտաւնութեան օրէնքով վարուելու համար, յիշեալ քահանային պէտք եղած ազդարարութիւնները կ'ընեն՝ գայթակղեալ միաքերը բուժելու համար։

Տ. ԳԷՈՐԳ Ծ. Վ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ, ինչպէս գրած էինք, վաղը պիտի պատարագէ Գուլզիւնճէգի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ.— Մեր թղթակցին.—Բանաբերօրը երկար տարիներու գեղեցիկ շրջան մը բոլորած է Եփրատ Գոլէճը։ Ասկից 2-3 տարի առաջ տեղի ունեցաւ իր կեր յորելեանի հանդէսը։ Իր ունեցած բարերար կրթական ազդեցութիւնը՝ հաստատուելէն մինչեւ հիմա, իր տեղին ու շրջականերուն մէջ, անուրանալի է։ Այսօր Խարբերդի մէջ ամէն թաղ և ամէն գիւղ իր դպրոցն ունի, ուր կը դիմեն հազարաւոր աշակերտներ՝ մասաւոր և բարոյական սնունդ առնելու։ Ուսանողութիւնը միշտ գոհացած է Գոլէճին սա անկեղծ յայտարարութենէն թէ «Կրօնական գաղափարներու մասին լայնախոհութիւն պէտք է տիրէ հոս», որուն գործնականացնողը եղած է նախ ինք։ Այս առթիւ կ'արժէ աւելցնել թէ Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը իր այցելութեան միջոցին գովեսաը ըրած է և շատ գոհացած Եփրատ Գոլէճի անուն ու սիրալիր վերաբերումէն, որով, առանց երբեք նկատ ունենալու յարանուանական տարբերութիւնները՝ պատուեցին Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը։ Աւելորդ չըլլար կարծեմ հրաւանքի անկարգ մը նետել ուսուցչական մարմնին վրայ։ Բրօֆ. Ն. էֆ. Թէնէքէճեան, Գոլէճին յարգելի ուսուցչապետը, իր կուռ հմտութիւնը թուրքերէնի և ընդհ. ազգաց պատմութեան մէջ անուրանալի է։ Բրօֆ. Ս. էֆ. Նահիկեան, մաթէմաթիքի, բնագիտութեան և տիեզերագիտութեան դասախօսը, որ Ամերիկայի համալսարաններուն մէջ կատարելագործած է իր գիտութիւնները։ Բրօֆ. Կ. էֆ. Սոզիկեան, հայերէնի դասախօսը։ Նոյնպէս Բրօֆ. Մ. էֆ. Որբերեան՝ վարժարանին տեսուչը։ Տօնապետ էֆ. Լիւլէճեան, Յովհ. էֆ. Պուճիգանեան, Աշուր էֆ. Եուսուֆ, Գ. էֆ. Դանիէլեան, միսիոնար դասատուները և մնացեալ ուսուցիչները, բոլորն ալ սիրուած, յարգուած անձնաւորութիւններ։ Ուսանողները գրեթէ բոլորն ալ Հայ են՝ Խարբերդէն ու շրջականերէն եկած։ Համակրական վերաբերում մը ունին անոնք դէպ ի իրենց դպրոցը։ Յարելեանի հանդէսին առթիւ իր շրջանաւարտներէն ղրկուած առատ նուէրներէն տեսնուեցաւ թէ Գոլէճը իսկապէս ազնիւ սրտի ու նկարագրի տէր տաներ պատրաստած է, որոնք խոստանն ապացոյցներով գնահատեցին իրենց ստացած կրթութիւնը։ Խարբերդէն, Մ. Ագիւլն, Խարբերդի շրջակայ գիւղերէն, Ակնէն, Մալաթիայէն, Տիարպէքիրէն, Բէլէնէն, Արաբկիրէն և ուրիշ հեռաւոր տեղերէ ուսանողներ կուգան ամէն տարի, նախօրդներէն աւելի թուով։ Գոլէճը իր նախապատրաստական ճիւղերն ալ ունի. Մաղկոց, մանկարան, կրթարան, վարժարան։ Կայ նաեւ Սատուածաբանական ճեմարանը, ուր կ'ընդունուին Գոլէճի ընթացաւարտներ և դրսեցիներ՝ ընտրութիւնով։ Բաղդատաբար ուրիշ գոլէճներու և վարժարաններու, հոս առնուած տարեկան մուտքի և գիշերօթիկներու ծախքերու դրամը շատ քիչ է, և այս աշակերտներու նիւթականին անձկութիւնը դիւրացնելու և զանոնք դիւրին միջոցներով և ամէն կարելի նպաստներով Գոլէճի ընթացք մը աւարտել տալու պատակին արդիւնքն է։ Գոլէճը ունի նաեւ աղքատ ուսանողներու օգնելու նպատակաւ հաստատուած գործարաններ, որոնց մէջ կ'աշխատին աղքատ ուսանողներ օրական քանի մը ժամ, և որուն փոխարէն առած դրամները իրենց տարեկան դպրոցի պարաքը վճարելու կը յատկացնեն։ Ուսանողներ գիտեմ, որոնք առանց հինգ փարա ունենալու դպրոց կը մտնեն հոս և առանց պարտքի կ'ելլեն դպրոցէ, ասոնց միջոցաւ։ Աւելի արհեստներու մշակութեան ալ դարկ մը տրուած կ'ըլլայ, և ուսանողներէ շատեր կրնան իրենց գիտութեանց վրայ արհեստն ալ աւելցնել, ինչ որ այնքան անհրաժշտ և օգտակար է։ Գոլէճը ունի նաեւ բաւական ճոխ ու գեղեցիկ գրատուն մը ուր կան թուրքերէն, հայերէն, անգլերէն, ֆրանսերէն գրքեր, գիտական, գրական, գեղարուեստական, կրօնական բովանդակութեամբ։ Ամէն տարի մեր Գալոյ և Իդմիրի մէջ հրատարակուող բոլոր թերթերը, կ'ընդունի կանոնաւորաբար, ինչպէս նաեւ թուրքերէն և անգլերէն թերթեր։ Ամենաղակի բանը նաեւ թէ իր մասն է ազգակից համանուն գոլէճը։ իր քոյր հաստատութիւնը, որ իրեն չրջանաւարտներովը գոլէճին հետ համերաշխաբար մտքին ու սրտին զարգացմանը համար կ'աշխատի։ Այս քոյր-ղեղարը զոյգ մը գովելի հաստատութիւններ ասկայն, հաստատ իրենց այն անուրանալի մեծ ծառայութեանց, որ իրենց երկսեռ չրջանաւարտներովը կը մատուցանեն մեր համայնքին, միշտ ծայրայեղ համեստաբարոյութեամբ մը, լռիկ ու հաւատարմաբար իրենց կրթական գործին փարած կը մնան։

ՍԵՐԱՍՏԱՑԻ ծանօթ վաճառական Դաղսրա էֆ. Դաղսրեան, որ առեւ ստրարան գործերով մայրաքաղաքս եկած էր վերջերս, այսօր աւարտական չոգենաւով մեկնեցաւ Սամսուն։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԱՂԲԱՏԱԽՆԱՄԸ

Սկիւտարի Աղքատախնամին հրաժարական անդամներէն Հարեւայ էֆ. Տէր-Ներսէսեան հեռաւորը ղրկած է մեզ, զոր անկողմնակալութեամբ կը հրատարակենք.—

Պատուական Թերթիդ երէկի թուոյն մէջ Սկիւտարի Աղքատախնամին նկատմամբ Թաղեցի տարագրութեամբ գրուածքի մը մէջ զարմանօք իմ անունս ալ խառնուած տեսայ. պարտք կը համարիմ յայտարարել թէ ես բնաւ երբեք զղջանք չէ որ թողուցած եմ անդամակցութիւնս, այլ անձնական գործերս պարտաւորած են զիս այդպէս ընելու։ Ընդհակառակը լիովին կը գնահատեմ Աղքատախնամ մարմնոյն յարգելի անդամներուն անձնուէր աշխատութիւնն ու հոգածութիւնը. միանգամայն կը խոստովանիմ թէ բարեբախտաբար իրողութիւնն այնպէս չէ՝ ինչպէս ցոյց տալ ուզած է Թաղեցին։

ՀՐԱՉԵԱՑ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

9/22 մայիս 1908

ԹԵՐԹԵՐԷՆ

Երուսաղէմի Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը իր եպիսկոպոսական մատանին նուիրած է Տ. Վահան Արքեպ. Մանկունի։

— Բերայի ազգ. վարժարաններու նոր բակամայ հոգաբարձութիւնը ամբողջական նիստ գումարեց երէկ Լուսաւոր վարժարանին մէջ։ Այս առթիւ վարժարանին արդի ուսումնական վիճակին մասին մանրամասն տեղեկութիւններ առնուեցան տեսուչ Մարգարեան էֆ.է։ Որոշուեցաւ նոր դարկ մը տալ Թուրքերէն և ֆրանսերէն լեզուներու ուսուցման և այս մասք յանձնարարութիւններ եղան։ Յետոյ Հոգաբարձութեան անդամները անձամբ այցելեցին բոլոր դասարանները և քննեցին աղոց ուսումնական վիճակը։ Զափագիտութեան և աշխարհագրութեան նրբերը Եսայեան էֆ. իսկ Հէրէսաէեանն և Նարեանն էֆ.ները՝ Թուրքերէնի ու հայերէնի և Արամ էֆ. Հալաճեան՝ ֆրանսերէնի ճիւղերուն քննութիւնները կատարեցին։

—Ուսումնական Խորհուրդը երէկ նիստ գումարեց և զբաղեցաւ իր օրակարգին վրայ գտնուած խնդիրներով։

— Երաժշտապետ Գրիգոր էֆ. Զուլհանեան յաջորդիկ կիրակի՝ մայիս 18՝ Դուսմպաբաի Դրան եկեղեցիին մէջ իր կազմած եռաձայնի խումբով պիտի երգէ Ս. Պատարագը։

— Ասարիներու Կ.-Պարիսի Ս. Իգնատիոս Ապոստոլի մասին գրած էինք թէ Տիրապէքիրէն ճամբայ ելած է երուսաղէմ երթալու համար. ինչպէս կը գրեն Երուսաղէմէն, այսօրերս հոն կը սպասուի Տ. Իգնատիոս Պարիսրք, ուր երկու հնդկասանցի վարդապետներ եպիսկոպոս պիտի ձեռնադրէ։ Տ. Յարութիւն Պատրիարք Թարգման Տ. Սիմոն վրդ.ը Յապէ ղրկած է դիմաւորելու համար Կաթողիկոսը, որ տեղւոյն մեր վանքը պիտի հիւրընկալուի և պիտի բնակի Ս. Յակոբեանց վանքին մօտ գտնուող առարկան Ս. Մարկոսի մենաստանը։

— Ազգ. Հիւանդանոցի գրատենեակին գօնթրոլի պաշտօնեայ և Բաղաք. Բժշկ. վարժարանի քիմիագիտութեան ծանօթ ուսուցիչ Նշան էֆ. Ղուկասեան որ երկու ամիսէ ի վեր հիւանդ էր, բոլորովին ապաքինած ըլլալով սկսած է յաճախել իր պաշտօնատեղին։

Ա.ԶԳ

Յառաջիկայ կիրակի, մայիս 11, Երեւման Ս. Խաչի Տօնին առթիւ, Թաղիս եկեղեցւոյն տօնախմբութիւնն ըլլալով, Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը հանդիսաւոր է հանդիսանալ Ս. Պատարագ մատուցանել և իր հոգեշունչ քարոզութեամբ մխիթարել բարեպաշտ ժողովուրդը։ Պատարագի արարողութիւնները պիտի երգուին Եկմալեան միաձայնով։

Զայս ի գիտութիւն ծանուցանելով

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Գուրուչէչմէի

Ա.ահենադպիր Ա.ահենապետ

Ռ. ՍԱՄԻԿԵԱՆ Ե. ԲԱԲԱՋԵԱՆ

ԾՆՈՒ.— Սկզբնաւորութիւն եկեղեցւոյ ժամը 12ին և Ս. Պատարագ ժամը 2½ին։

ԱԶԳ — Այս կիրակի (11/24 մայիս) Դպրաց Դասուս հաստատութեան 189րդ տարեդարձին առթիւ հանդիսաւոր վերաբերմամբ Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Տաոր Փոխանորդ Գեր. Տ. Գաբրիէլ Ս Եպիսկոպոս Ճեվահիրճեան, և յաւարտ Ս. Պատարագի պաշտօն պիտի կատարուի ի հանգիստ հոգւոց հանգուցեալ դպրապետաց, դպրաց, երաժշտապետաց և համայն ատարողաց դասուն։

Երգեցողութիւնները պիտի կատարուին Եկմալեան միաձայնով։

Սկզբնաւորութիւն ժամերգութեան ժամը 11ին.—Ս. պատարագ ժամը 12½ին։

Ի դիմաց Դպրաց Դասուն Գումգաբուի

Ա.ահենադպիր Ա.ահենապետ

Մ. ԳԱՐԱԳԱՇ ԲԱՐԵՍ Տ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

ՀՅՈՒ-ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԲԵՄ

ՎԱՂԸ ՊԻՏԻ ԳԱՐՈՂԵՆ.— Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ ժամը 2.30ին Վ.եր. Ա. Պ. Շմաւոնեան։

Սկիւտարի մատուռին մէջ ժամը 3ին Բրոճ. Ճ. Հ. Ճէնիզեան։

Կէտիկ-Բաշտոյի Լմերիկեան Վարժարանին մէջ (Լանկայի եկեղեցիի պաշտամունք) ժամը 2 30ին Պատ. Ե. Գէորգեան։

Գալատա-Հասուի մատուռին մէջ ժամը 3ին Վ.եր. Ճ. Դ. Դրիգորեան։

Խասգիւղի մատուռին մէջ ժամը 7ին Վ.եր. Ս. Ճ. Զարիկեան։

ԵՐԻՏ. ՔՐԻՍ. ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԱՂՕՒԱԺՈՂՈՎ

Գումգապուի Իսմիթի մէջ ժամը 9ին, Նիւթ Հաով. ԺԲ. 12։

Սկիւտարի մատուռին մէջ ժամը 7ին, Նիւթ Մատթ. Զ. 6։

ԹԱՏՐՈՆ

ՄՆԱԿԵԱՆ ԽՈՒՄԲԸ ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

Մնակեան Թատերախումբը, որ մօտակայ գաւառներու քաղաքներուն մէջ Թատերական յաջող ներկայացումներ տալէ վերջ անցեալ շաբթու մայրաքաղաքս եկած էր, յառաջիկայ շաբթուընէ կը սկսի իր ամառնային ներկայացումներուն՝ Գալաթիոյի, Սկիւտարի և Մաքրիգիւղի մէջ։ Թատերական հասարակութիւնը երկար ատենէ ի վեր չէ վայելած Մնակեան Թատերախումբը, և անշուշտ, ինչպէս միշտ, այս անգամ ալ լեցուն ընդունելութիւն մը պիտի ընէ Թատերախումբին ու անոր սիրուած անդամներուն։

* * *

Մնակեան խումբը այս կիրակի օր, մայիս 11, Բերա Բըթի Շանի ձմեռնային Թատրոնին մէջ, ի նպաստ Իւրկիւպի յոյն վարժարաններուն պիտի ներկայացնէ իր խաղացանկին ամէնէն յուզիչ և ամէնէն ընտրեալ խաղերէն մէկը՝ ԱՐԻՈ ՏԻՐ ՇԸՄԻԼՆ։ Ներկայացումը պիտի սկսի, կէս օրէ վերջ՝ ժամը 7ին։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի թերթերէն, մայիս 21)

ԷՖՈՒԱՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ Ի ԲԵՌԼԻՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 20 մայիս.— Անգլիոյ Թագաւորին Բերլինի այցելութեան լուրը հաստատուեցաւ պաշտօնապէս։ Լուսաւոր Թագաւորը Ռուսիոյ կայսրէ և կայսրուհիին այցելելու համար յունիս 5ին Վիխդորեա Լեն Ալպերդ արքայական զբօսանաւով ճամբայ պիտի ելլէ Բորդամաութէն եւ յունիս 9ին Ռէվալ պիտի հասնի։ Ցուտիս 12ին պիտի վերադառնայ։ Պաշտօնական շրջանակներու մէջ կը հաւատան թէ այս առաջին այցելութիւնն է զոր Լուսաւոր Թագաւորը պիտի տայ Ռուսիոյ կայսրէ, որուն հետ բարեկամական և մօտաւոր ազգականութեան կապեր ունի։ Ռէյոյդերի հեռագրական գործակալութիւնը կ'իմանայ դիւանագիտական աղբիւրէ թէ երկու վեհապետներուն տեսակցութիւնը, որ ժամանակէ մը ի վեր որոշուած էր, ռազմանաւային պատերազմին և քաղաքական զանազան խնդիրներու սահմանումներուն պատճառաւ յետաձգուած էր։ Թէպէտ քաղաքական մտահոգութիւն մը չեն վերագրիր այս այցելութիւնը, բայց իրազեկ շրջանակներու մէջ նոր ապացոյց մը կը համարին երկու երկրաց միջեւ այն սերտ յարաբերութեանց որոնք յառաջ եկան Մայր. Արեւելքի խնդիրներու մասին կնքուած ռուսանգլիական դաշնագրէն։ Բայց և այնպէս, այս այցելութեան լուրը մեծ տպաւորութիւն յառաջ բերած է Անգլիոյ մէջ, վասն զի, ինչպէս կը հաւատան, կառավարական կուսակցութենէն մեծ մաս մը չսիրեցաւ սկզբունքեամբ կը դատէ անգլիական յարաբերութիւնները Ռուսիոյ հետ։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍԵՐ ՊԵՐԼԻՆ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 20 մայիս.—Երկու ամսուան բացակայութենէ ետքը, Վիլհէլմ կայսրն այսօր Պերլին հասաւ. կայարանին մէջ հանդիսաւոր ընդունելութիւն մը եղաւ։ Այդեր Ֆրիտրիխ իշխանն ու իշխանուհին, զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնավարներ և պալատական քաղաքային անձնաւորութիւններ ներկայ էին։ Կայսրը, Ունդէր ատն Լինտէնի մէջ հաւաքուած հոծ բազմութեան մը խանդավառ «Կեցցէ»ներուն մէջէն յամբ քայլերով պալատ գնաց։ Կայսրը կէս օրուան ճաշը Ֆոն Պիլլով իշխանին բնակարանին մէջ պիտի ընէ և վաղն առաւոտ սեղանաւոր Տէլպրիւքի ամարանոցը պիտի երթայ օրօրոցութեան՝ Մարք-Պրանդենպուրկի մէջ։

ՎԻԼՀԷԼՄԻՆԱ ԹԱԳՈՒՀԻՒՆ ԿՈՒՌԻ ԱՐԿԱՄԸ

ՌՈԴԵՐՏԱՄ, 20 մայիս.— Աբէնտուրէն կը հեռագրեն.—Հեռուէն արագապէս վրայ հասնող օդոմպիլի մը ընթացքէն խրչեցան ֆլամանդական ձիերը, որուն մէջ կը գտնուէր Վիլհէլմինա Թագուհին իր ամուսին-իշխանին հետ, որ կը վարէր կառքը։ Ձիերը ծռուցան և եռ մղեցին կառքը, որուն անիւներէն մէկը օդոմպիլին ընդհարեցաւ ուժգնապէս։ Թագուհին և իշխան-ամուսինը սակայն անվնաս մնացին և առաջ վարեցին իրենց կառքը։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ԼՈՆՏՈՆ, 20 մայիս.— Հարաւային Գերմանիոյ 500 քաղաքապետներուն և քաղաքապետական ժողովի անդամներուն այժմեան Լոնտոն այցելութիւնը, փոխադարձ է այն այցելութեան զոր 1907 յունիսին Լոնտոնի քաղաքապետական ժողովի անդամները տուին Գերմանիոյ, Սէր Ուիլիըմ Դրէյսն Լորտ քաղաքապետի առաջնորդութեամբ։ Ինչպէս կը յիշուի, Գերմանացիները մեծ համակրութեամբ ընդունեցին այն ատեն իրենց ոգեւորիչ հիւրերը։ 1907 յունիս 18ին Պերլինի մէջ հանդիսաւոր հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ անգլիացի հիւրերուն և Լորտ քաղաքապետը, Պերլինի քաղաքապետ Գ. Քիրշնէր և ներքին գործոց նախարար Գ. Բոզատովսքի կարեւոր ճառեր խօսեցան սեղանին վրայ։

ՈՒԻՆՏՍՈՐ, 20 մայիս.— Հարաւային Գերմանիոյ քաղաքապետները Լուսաւոր Թագաւորին հրաւէրով, այսօր Ուինտսորի պալատը այցելեցին։

ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԶԻՆՈՒ ՄԷՋ

ԲԷՅՐՈՒԹ, 20 մայիս.— Արեւմտեան Եռանմի մէջ կայութիւնը ծակաւ աւելի կը կենդանի։ Դօնքին և Գիրմա ամրոց ճամբաները անապահով վիճակի մէջ կը գտնուին։ Հիւրասիները մեծ կորուստներ ունին։

ՖՐԱՆՑ ԵՌԱՂԷՖ ԿԱՅՍԵՐ՝ ՅՈՐԵԼԵԱՆԸ

ՎԻԵՆՆԱ, 21 մայիս.— Այս առաւ 82,000 դպրոցականներ Շէօնպրունի ընդարձակ դարաստանին մէջ մասնակից եղան կայսր յոբելեանին առթիւ տեղի ունեցած հանդէսին։ Առաւօտուն կանուխէն սկսեալ մինչեւ ժամ ինուկէս 82,000 դպրոցականներ մօտակայ վայրերէն, երկաթուղիի և ելեկտրական կառքերու միջոցաւ ամբողջութեամբ Շէօնպրունն հասան և հանդէսն սկսաւ կէս օրէ երկու ժամ առաջ։ Բաղաքապետ Տոքթ. Լուեկէր, այս հանդէսէն առաջ ունկնդրութեան ընդունուեցաւ կայսրէն, շնորհակալութիւն յայտնելու համար կայսր, որ բարեհաճած էր թոյլատրել աղոց այս հանդէսը և խաղերը։ Տղաք նախ թատերական նուագաւոր խաղ մը ներկայացուցին Շէօնպրունի պալատին հանդէպ յանպատրաստից կառուցուած թատերաբեմի մը վրայ. փոքրիկ աղջիկ մը բանաստեղծական այն պատգամը արտասանեց թէ Ծրանց Եղբէք կայսրը իր պատանեկութեան ատեն, մարդասիրական գովելի զգացումէն դրդուած, գթալով Լաքսէնպուրկի դարաստանին մէջ պակաս ապասող զինուորին վրայ, որ հրամայ աբեւին ամէ կանգնած էր իր ծառայութեան մէջ չթերանալու համար, դրամ մը նետած էր անոր փամփշտակալին մէջ։ Այս արտասանութեան յաջորդեց ծաղիկ սփռող աղջիկներու շրջանը, համբերգի մը գոռ ու բամբ ձայներուն տակ։ Ուրիշ աղջիկ մըն ալ արձակ բանաստեղծութեամբ մը դրուատեց կայսր, պատանեկութեան ատեն, իբր պատերազմիկ ունեցած յաջողութիւնը Սանդա Լուչիայի մօտ, ուրկէ եռաքը, պատմական համազգեստաւոր աղոց խումբ մը, նուագածուներու ընկերակցութեամբ, երգեց Ռատեցքի-մարշը։ Ուրիշ աղջիկ մըն ալ ճառ մը տրամաբանելով, ներքոյեց կայսրը իբր իմաստուն և խաղաղասէր վեհապետ, իբր պաշտպան արուեստի ու գիտութեան և աշխատութեան, իբր օրինակ անխոնջ գործունէութեան։ Ապա ընդհանուրէն երգուեցաւ գոհաբանական աղօթքին ատեն ծաղկեփունջեր բռնած դպրոցականներ դարաստանին վերեւէն կողին վրայ այնպիսի շարքով մը կեցան, որ F. J. I. տառերը և 60 թուանշանը կ'երեւէր պալատէն։ Կայսրը հեռուէն կը դիտէր աղոց այս դիրքը։

ՎԱՅՍՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌՈՒԲԻՔ, 22 մայիս.— Սակարանին մէջ գիները միշտ հաստատուն են, սակայն գործերը այնքան շատ չեն։ Կ'երեւայ թէ Սակարանի գործակալները գիները բռնելով կը բաւականանան, պատրաստուելու վրայ եղող գործառնութեանց համար, բայց կանխիկ գործ ընողները անոնց չեն հետեւիր։ Ֆրանսական Ռանդին գիները անփոփոխ են։ Օտար արժեթուղթերու գիներու բարձրացումը կը շարունակէ։ Օմմ. արժեթուղթերու գիները շատ հաստատուն են։ Օմմ. միացեալը 15 անդիմ վրայ դնելով 96.25 եղաւ։ Պանքաներու բաժնեթուղթերու գիները անփոփոխ են։ Ուրօ Թիւրքն քիչ մը աղէկ է, պղինձը 58.07ը բարձրացած ըլլալուն համար։ Պալիա Դարաայարի գիներ չեն փոխուած։ Կապարի գիները ակ-ը են՝ 13.02։ Լոնտոնի Սակարանին մէջ ընդհանուր գործունէութիւն կը տիրէ։ Ամէնէն աւելի նպաստաւորուած են ամերիկեան արժեթուղթերը՝ Նիւ-Եորքէն առնուած լուրերու վրայ։ Քանարէյները, Եուէրը Բաւիֆիքները և Զրկականները գրեթէ երեք «բուան»ի վրայ դրին։ Հարաւային Աֆրիկէի հանքային բաժնեթուղթերու գիները տարտամ էին հրապարակը դոցուած պահուն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Քանասայէն առնուած հեռագիրներու նայելով, ցորենի վերջին ցանքը անցեալ տարէն չատ աւելի եղած է։ Բերքը 120 միլիոն «պուշել»ի պիտի հասնի։

ՊՈՒԻՍԼԻ.—Անվերսի ճեպընթաց կառուսուրին արկածին 39 հոգի մեռան և 200 ալ վիրաւորուեցան, 15ը մահացու կերպով։

ԲԱՐԻԶ.—Այսօր Սէյլի զտարանին մէջ կաթսան դիպուածով պայթեցաւ։ Դարձաւոր մը մեռաւ և 40 գործաւորներ ալ մեռան։

—Վեռաքեկ ատեանը մերժեց մանիչ Ուլմոյի աղերսագիրը, որով խնդրած էր բեկանել Թուլոնի զինուորական ատեանին կողմէ իրեն դէմ արձակուած վճիռը՝ մը-ռանչեանական աքսոր բերդի մը մէջ։

—Գ. Ֆալիէռի Ռուսիա ուղեւորութիւնը լուրէ 22ին տեղի պիտի ունենայ։

—Զիքակոյէն կը հեռագրեն թէ քաղաքին Թաղերէն մէկը մոխիր դարձեր է հրդեհէ մը։ Ուրեսուն հոգի անհետացած են. առնուազն վեցին դիակները գտնուած են ածխացած։

**ՄԱՐՍԻԼԻՈՍ.

ԱՂԱՅԻ ՄԱՍՈՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՈԼ ՍՈՍԱՅԻՆ

ԱՂԱՅԻ ՄԱՍՈՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՍՈՍ. ԱՇԱՀԱՆԴԵՍ ԱՂԱՅ. ԸՆԿ. Մասնակցության ընդունելություն ամեն օր։ Ընդունելության գները հետևյալներն են։ Ամբողջ տարվա համար 5 ռուբլի։ Կիսամյակի համար 3 ռուբլի։ Եռամսյակի համար 1 ռուբլի։ Ամսական 50 կոպեկ։ Ամսական 25 կոպեկ։ Ամսական 15 կոպեկ։ Ամսական 10 կոպեկ։ Ամսական 5 կոպեկ։ Ամսական 3 կոպեկ։ Ամսական 2 կոպեկ։ Ամսական 1 կոպեկ